

ŽIVA ZAJEDNICA

1F2384E

Svibanj / Mai 1982.

Broj **5** (32)

»LEBENDIGE GEMEINDE«

MITTEILUNGSBLATT DER

KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

ERSCHEINUNGSORT FRANKFURT AM MAIN

CIJENA/PREIS 1,-DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

U znaku Franje i Evandjelja

Natjecanje u kvizu znanja u Niedu započelo je pjevanjem himne olimpijade

*U kvizu znanja sudjelovalo je ove godine
30 misija s 54 grupe:*

Augsburg (2 grupe)
Berlin
Baden-Baden
Balingen
Bochum

Darmstadt
Düsseldorf (3 grupe)
Esslingen (2 grupe)
Frankfurt (3 grupe)
Freudenstadt (2 grupe)
Hagen
Köln (2 grupe) Krefeld
Ludwigsburg

Mainz (2 grupe)
Metmann
Moers
Mülheim
München (8 grupa)
Münster
Nürnberg (2 grupe)
Neuss

Offenbach (2 grupe)
Pforzheim (2 grupe)
Ravensburg 2 grupe)
Reutlingen (2 grupe)
Sindelfingen
Stuttgart (3 grupe)
Ulm (2 grupe)
Wuppertal

Petak, 30. travnja 1982.: prvi dan 11. susreta hrvatske katoličke mladeži.

Zdrav duh u zdravom tijelu

Tjeskobno su počeli ovogodišnji Susreti hrvatske katoličke mladeži. Nad Königsteinom, u Taunusu, nadvijali su se prijeteći oblaci; vremenska predskazivanja, koja su organizatori pratili iz sata u sat, nisu nagovješćivala ništa dobra.

U stolnom tenisu je nastupilo 9 momčadi, a Hrvati Berlinčani su se tu pojavili pod starodrevnom uzrečicom „Veni, vidi, vici“ („Dođoh, vidjeh, pobijedih“). Berlinska hrvatska katolička misija je, naime, po prvi puta poslala jednu športsku ekipu, i ona je od prve i pobijedila. Njih jadne muče, naime, problemi udaljenosti, njihov je dolazak posebno vezan za visoke troškove. Unatoč tome sudjelovali su u velikom broju u svim natjecanjima, sva tri dana.

U velikom nogometu i opet je pobijedio Düsseldorf, koji se ove godine „pretplatio“ na prva mjesta, a u odbojki i rukometu trijumfirale su Hrvatice iz Frankfurta na Majni.

To je u najkraćim crtama ono što se ne može izostaviti. Sve ostalo – uvodno svečano otvaranje tog 11. susreta hrvatske katoličke mladeži u Saveznoj Republici Njemačkoj, pozdravni govori hrvatskih i njemačkih crkvenih i svjetovnih dostojanstvenika, podjela nagrada i ples pod nazivom „S plesom u svibanj“ – ostat će duboko zacrtana uspomena u srcima i mislima stotina i stotina hrvatskih mladića i djevojaka, djevojčica i dječaka, koji su prisustvovali tom prvom danu 11. susreta hrvatske katoličke mladeži.

Treba na kraju reći još i to da su razdraženoj i športskim natjecanjima izmorenoj hrvatskoj katoličkoj mladeži ubrzo otežale vjeđe, pa su svi razmjerno rano legli na počinak, pripremajući se za sutrašnji dan, kad je trebalo pokazati da „u zdravom tijelu obituje i zdrav duh“.

M. V.

Naddušobrižnik o. B. Dukić pozdravlja mladež i predstavlja suce u športskim disciplinama

Hoće li vrijeme pokvariti sve ono što je s toliko truda pripremano? Nije, nebesa su se ne samo smilovala, nego su i obdārila sudionike športskog dijela natjecanja čak lijepim, makar i hladnim vremenom.

Što reporter može izabrati iz pune bilježnice dojmova o tom nezaboravnom danu mladenačkih natjecanja? U prvom redu oduševljenje kojim se nekoliko stotina mladih hrvatskih katolika s područja cijele Savezne Republike Njemačke prihvatilo borbe za športske trofeje. To vrijedi za sve, posebno pak za igrače i publiku malog nogometa, koji očigledno postaje najpopularnijim športom među mladeži naših hrvatskih katoličkih misija. Kao na nekom velikom stadionu, kad igraju favoriti, tako se tu borilo, tako se bodrilo, tako se radovalo, tako se tugovalo. I premda je i ovdje vrijedila poznata uzrečica da je najvažnije sudjelovati, ipak se mladenački žar usredotočio na pobjedu. Ona je pripala, nakon uzbudljivih borbi, momčadi iz Düsseldorfa. Essen i Frankfurt su se morali pomiriti s drugim i trećim mjestom, njemačka ekipa iz Eltvillea bila je četvrta unatoč zaista dobroj igri i velikom zalaganju.

Početni udarac lopte u malom nogometu pripao je monsijoru Amannu, nacionalnom direktoru inozemnog dušobrižništva u Njemačkoj

U malom nogometu sudjelovalo je ove godine 12 momčadi:

Düsseldorf	Köln I
Eltville (Nijemci)	Köln II
Essen I	Mülheim
Essen II	Neuss
Frankfurt	Offenbach
Inter-Höchst	Ravensburg / Ulm

Poslije višesatnog igranja i bučnog navijanja stotina gledatelja pronađeni su pobjednici:

1. Düsseldorf
2. Essen I
3. Frankfurt

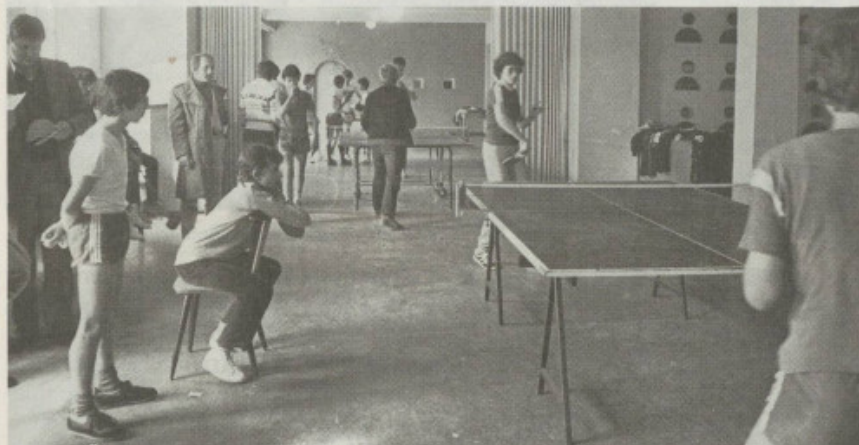
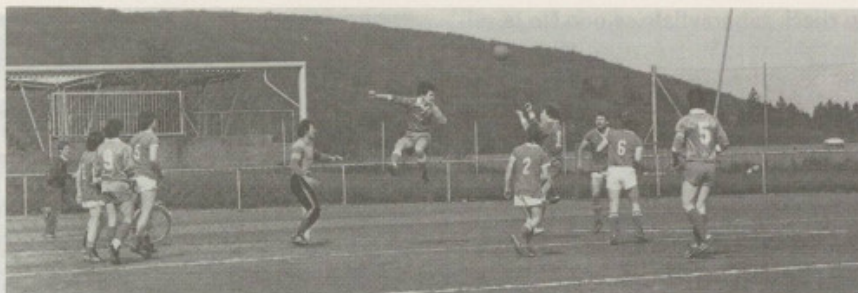
Ove su tri momčadi dobile ukusne pokale.

U velikom nogometu susrele su se dvije momčadi:

**Düsseldorf
Essen**

Pobjeda i pokal pripali su momčadi misije Düsseldorf.

Düsseldorf je prvo mjesto u velikom nogometu osvojio tek nakon produžetka i pucanja penala

Samo su braća Danko i Ivan iz Berlina uknjižili sve moguće pobjede u stolnom tenisu

U stolnom tenisu natjecalo se ove godine 9 ekipa:

**Balingen
Berlin
Essen
Frankfurt**

**Köln
Moers
Mülheim
Offenbach
Ulm**

Nakon zanimljive igre koju je pratilo mnogo gledatelja pobijedili su i dobili pokale:

**1. Berlin
2. Köln
3. Essen**

U odbojci su se natjecale 3 ekipe djevojkica:

**Frankfurt
Ravensburg
Ulm**

Prvo mjesto i pokal pripali su djevojkama iz Frankfurta.

U rukometu su se susrele 2 ekipe djevojkica:

**Frankfurt
Ulm**

Pobijedila je ekipa Frankfurta i dobila rukometni pokal

U odbojci su djevojke iz Frankfurta bile najs(p)retnije

U ovom broju:

- 11. susret mladeži str. 1–11
- Nikola Šop str. 13
- Potreba i užitek čitavanja str. 14
- Iz naših misija str. 12–22
- O mladima za mlade str. 24–25
- Priča o ljubavi str. 26
- Termini str. 27

Subota, 1. svibnja: drugi dan 11. susreta hrvatske katoličke mladeži.

Franjo i Evanđelje

Pozornica susreta preselila se iz Königsteina u Nied, sadržaj je od športa prešao na duhovno-povijesne spoznaje, znanja i saznanja. Sveti Franjo Asiški se ove godine našao u središtu takozvane biblijske olimpijade, Franjo i njegov odnos prema Evanđelju. Za 54 ekipe mladih hrvatskih katolika iz cijele Savezne Republike to je u isto vrijeme i

blisko područje – jer s kim je lik, misao i djelovanje sv. Franje više vezano nego za Hrvate i njihovu povijest – a ujedno i teško, jer su pitanja sadržavala bezbrojne detalje iz života, rada i djelovanja tog sveca i njegova reda, koji se tako neizbrisivo upisao u povijest hrvatskog naroda.

Do zadnjeg mjesta puna dvorana Bürgerhausa u Niedu, predgrađu Frankfurta, primila je oko tisuću natjecatelja i gledatelja. Znojilo se tu u pravom smis-

lu riječi, zaboravljalo se ono što je svima bilo i te kako dobro poznato, prisjećalo se pod pritiskom trenutka i treme najsitnijih detalja. Tu je tremu očigledno povećavalo i prisustvo tako uglednog gosta, kao što je bio splitski nadbiskup dr. Frane Franić, koji se okupljenim mladim hrvatskim katolicima obratio iskrenim i toplim riječima, izražavajući tugu nad njihovim mogućim odnarođivanjem, a u isto vrijeme radost nad njihovim naporima da ostanu svoji, vjerni svome narodu i svojoj Crkvi.

U vjeronaučnoj olimpijadi sudjelovalo je ukupno 387 natjecatelja. Kao najpripremljeniji i najsretniji iskazali su se natjecatelji iz Darmstadta, Düsseldorfa i Mainza. Kad se uzme u obzir da su se za to natjecanje pripremali i mnogi drugi, a na kviz su poslani samo najsprem-

Vjeronaučne grupe su zauzele svoja mjesta. Natjecanje u poznavanju „Franje i Evanđelja“ može početi.

Članovi žirija pozorno prate svaku riječ u odgovorima mladih

niji, onda se mirne duše može reći, da je u tom velikom podvigu sudjelovalo na tisuće i tisuće hrvatskih djevojaka i mladića, djevojčica i dječaka.

Ozbilnost teme drugog dana natjecanja u okviru 11. susreta hrvatske katoličke mladeži u Saveznoj Republici kao da je prešla i na sve one, koji su pozdravljali okupljenu hrvatsku mladež. To se posebno odnosi na njemačke crkvene i svjetovne predstavnike, koji su se u svojim pozdravnim govorima dotakli teškog položaja stranaca u ovom trenutku u Saveznoj Republici, istaknuvši poseban ugled, koji među Nijemcima uživaju Hrvati, kako radnici, tako i njihova djeca. Zahvaljujući njihovu predanom radu, uspjehu u školama, mladi su Hrvati stekli čvrsto povjerenje i ugled među Nijemcima. To nije ni čudo, jer hrvatski i njemački narod, bez obzira na jezične razlike, povezuje zajednička osnova: pripadnost zapadnoj,

kršćanskoj kulturi. To je bio tenor izjava, koje su među svim pristunima ostavljale dubok dojam.

Usudujem se na kraju reći, da je drugi dan 11. susreta hrvatske katoličke mladeži predstavljao kulminaciju bez obzira na sportsku borbenost prvog i umjetničko-kulturnu atraktivnost trećeg dana ove jedinstvene manifestacije. Za nju su, uzgred budi rečeno, najviši njemački predstavnici izjavili, da predstavlja izvanrednu ideju, dinamičan prilog okupljanju mladih kršćana koji i njima samima može poslužiti kao uzor. Time ti tradicionalni susreti prelaze uske nacionalne okvire i poprimaju međunarodno značenje.

V.

Poslije dvaju krugova pitanja zbrajanje bodova i pitanje: „Idemo li u finale?“

Duhovni profil sv. Franje

Sveti Franjo razgovaraše s pticama, suncem i drvećem. Taj Siromašak, govoreći i pjevajući kao trubadur Višnje-

mu Bogu, u svemu vidi Ljubav. Kristovu Ljubav proširuje od ljudi na životinje, na bilje, na cijelu prirodu. A. G. Matos

U finalno natjecanje, poslije dvaju krugova pitanja, kvalificiralo se 15 grupa s najvećim brojem bodova:

Hagen
Darmstadt
Düsseldorf I
Mainz I
Stuttgart II
Mainz II
Pforzheim I
Sindelfingen
Frankfurt II
Bochum
Münster
Wuppertal
Nürnberg I
Düsseldorf III
Esslingen I

Vjeroučenici iz Darmstadta osvojili su prvo mjesto. O. Nadbiskup im čestita.

Mladima iz Düsseldorfa pripalo je drugo mjesto. Vjeroučenici sa svojim dušobrižnicima primaju Nadbiskupove čestitke.

Poslije trećeg i četvrtog kruga pitanja završni raspored mjesta finalista na ljestvici kviza znanja bio je ovaj:

1. Darmstadt
2. Düsseldorf I
3. Mainz I
4. Stuttgart II
5. Bochum
6. Pforzheim I
7. Sindelfingen
8. - Frankfurt II
- Hagen
9. Wuppertal
10. Nürnberg I
11. Düsseldorf III
12. Münster
13. Mainz II
14. Esslingen I

Mladići i djevojke iz Mainza osvojili su i ove godine treće mjesto. S Nadbiskupom im čestita i o. Pavič.

Trima prvim grupama - Darmstadtu, Düsseldorfu I i Mainzu I - dodijelio je Naddušobrižnički ured u Frankfurtu vrijedne nagrade, a svim sudionicima u kvizu znanja knjigu „Franjo Asiški i njegovo vrijeme“ te majice s Franjinim amblemima.

Pjesma stvorova

... Hvaljen budi, Gospodine moj,
po sestri nam tjelesnoj smrti,
kojoj nijedan smrtnik umaći neće.
Jao onima koji u smrtnom umiru
grijehu,
a blaženi, koje ti nađeš po volji
presvetoj svojoj,
jer druga im smrt nauditi neće.

Sv. Franjo Asiški

Nedjelja, 2. svibnja: treći dan 11. susreta hrvatske katoličke mladeži.

Svečana euharistija i akademija

„Ne budite ničiji robovi“

I opet divno, vedro, nedjeljno vrijeme. Svi sudionici u športskom natjecanju i kvizu znanja, brojni pjevački zborovi i folklorne grupe te Božji puk iz naših bližih i udaljenih misija počeli su, u ra-

da ne robuju materiji, posjedovanju ni- ti idolima modernog vremena. „U ovoj godini posebno, a i inače, rekao je, svi mi moramo dušom i srcem biti franje- vci“. Vjernički puk je dugim aplauzom nagradio jasne i duboke Nadbiskupove riječi. Pjevanjem hrvatske himne zavr-

Božji narod i svećenici u Gradskoj dvorani u Offenbachu za vrijeme Nadbiskupove propovijedi

nim satima, ispunjati lijepu, veliku i vrlo funkcionalnu gradsku dvoranu (Stadthalle) u Offenbachu. Oko 10.30 sati u dvorani koja može primiti do 3.000 ljudi nije više bilo slobodnog mjesta.

Pontifikalnu sv. Misu predvodio je juž- nohrvatski metropolita dr. Frane Franić u koncelebraciji s tridesetak hrvatskih i njemačkih svećenika. Vjernici župe sv. Konrada na čijem se teritoriju nalazi dvorana slavili su zajedno s hrvatskim katolicima euharistiju. Različiti jezici – hrvatski, njemački i latinski – izmijenji- vali su se za vrijeme euharistijskog slavlja i potvrđivali jedinstvenost u raz- nolikosti Katoličke Crkve.

U vrlo lijepoj propovijedi o. Nadbiskup je govorio uglavnom o sv. Franji. A i o čemu bi drugo, kad se uzme u obzir da je čitav ovaj 11. susret naše mladeži bio u znaku Asiškog Siromaha. Iza kako je prenio pozdrave domovinske Crkve, o. Nadbiskup je ispriopovijedio što sve naša Crkva poduzima da bi dostojno proslavila ovu godišnjicu Franjina jubileja. Sve je okupljene vjernike zamolio da, poput Franje, budu ljudi slobode duha,

šeno je ovo, po sudu svih nazočnih, mir- no, dostojanstveno i poručljivo bogos- lužje. Naš svijet voli moliti, on zna mo- liti. Uvjerili smo se u to i u Offenbachu. Rekao nam je to s posebnim užitkom i gradonačelnik Petermann.

Pjesma koja uči i tješi

Nedjeljno popodne bilo je potpuno u znaku mladih, pjesme, kolâ i veselja. Iako je program trajao nekoliko sati, ni- komu nije bio predug. A odvijao se ova- ko.

Na početku svečane akademije sve je nazočne biranim i sadržajnim riječima pozdravio Joseph Petermann, gradona- čelnik Offenbacha. Dvorana je bila pre- puna. Radosno iščekivanje vidjelo se na svim licima.

Prvo zagrijavanje dlanova „skrivali su“ mladi tamburaši, četrdesetak djevojči- ca i dječaka, iz **Ludwigshafena**. Ta vrlo kvalitetna grupa koja nosi ime „V. Sta- huljak“ i koju vodi prof. A. Svoboda naj- prije je odsvirala i otpjevala hrvatsku himnu, a onda divne domoljubne stari- je pjesme koje se nažalost pomalo za- boravljaju: „Gore nebo visoko“, „Moj zavičaj“ i „Lepi ti je Zagreb grad“. Bili su izvrsni!

Zbor mladih iz **Berlina**, njih više od 40, otpjevao je zatim „U boj“ iz opere Niko- la Šubić Zrinski, „Čaj šukarije“ (pjesmu Roma) i „Teci, Bosno“. Činjenica da naš mladi uspijevaju ovako krasno pjeva- ti i vrlo teške komade, ispunja radošću, nadom i ponosom. Ni u jednoj točki publika nije štedjela pljeska – mladi su ga i zaslužili. Grupa mladih iz **Hagena** izvela je, vrlo lijepo, više melodija na frulama, a dvije mlade Njemice, iz **Zeilsheima** i **Eltvillea**, otpjevale su ne- koliko hrvatskih i njemačkih pjesama.

Gradonačelnik J. Petermann pozdravlja sudionike na svečanoj akademiji. Desno: voditelj dr. Lucić i A. Drežnjak.

Publiku su jednostavno podigle na noge pjevanjem „Ima dana” i „Fala”. Hvala im. One ne znaju za netrpeljivost prema strancima. O, kad bi takvi bili svi mladi Nijemci!

Najveći zbor mladih dovela je u Offenbach misija **Frankfurt** – bilo ih je više od 60. Na njihovom repertoaru bile su uglavnom dalmatinske pjesme. Te žive, brze, svježije i dobro izvedene pjesme jednostavno su „izazivale” publiku da pjeva. Ova je opet i „podlijegala” toj napasti. Na momente nije bilo lako ocijeniti tko glasnije pjeva – zbor ili publika. A to i jest ono što daje draž ovakvim velikim okupljanjima.

Grupa harmonikaša iz **Münchena** predstavila se pjesmama „Blago vama” i „Mama”. Ova posljednja je učinila da je

Veliki dječji zbor misije Frankfurt, pod ravnanjem maestra M. Leščana, „poveo” je slušateljstvo na obale plavoga Jadrana

Da je tamburica posebno prirasla uz srce hrvatskog čovjeka, pokazao je i „V. Stahuljak” iz Ludwigshafena. Desno prof. A. Svoboda.

mного očiju prosuzilo. Majka, mladi, pjesma, suza – sve to u našem narodu ide nekako zajedno.

Domaćin, misija **Offenbach**, nastupio je s nekoliko pjesama koje su pjevali mladi i odrasli pjevači. Potresna, višeglasna „Teci, Jadro” plastično je dočaravala sve značajne i tegobne nadnevke naše povijesti, ali i podizala krila.

S folklorasima po „lijepoj našoj”

Poslije pauze izrekao je svoj pozdravni govor evangelički župnik g. Wiesner. Čestitajući mladima naglasio je da je zadivljen svim onim što su kroz tri dana pokazali. „Njemačka mladež, rekao je, morala bi od vas puno učiti.”

Narodna kola i plesovi bili su posebna poslastica ovoga popodneva. Iako se plesalo i igralo puna dva sata, narod je

sve to netremice gledao, promatrao i uživao. Teško je kazati što se to našem čovjeku u narodnim kolima najviše sviđalo: nošnja, mladost, spretnost, pjesma. Sviđalo im se sve. Sviđala su im se i oduševljavala su ih sva prikazana kola. A izvrsno su i izvedena. Zbilja su naše misije na polju folkloru sve bolje, sve bogatije. Devet misija, Frankfurt, München, Augsburg, Bochum, Mainz, Essen, Berlin, Wuppertal i Offenbach, izvelo je gotovo sva najpoznatija narodna kola iz krajeva u kojima žive Hrvati. A izveli su ih majstorski.

Svaka čast svim izvođačima. Bili su za pet. I „Vrlika”, i „Turopoljski ples”, i „Kićino kolo”, i „Sarajevka”, i „Prigorski drmeš”, i „Šareno kolo”, i „Prigorski sva-

Folklorna grupa iz Bochuma pokazala je da su i južnohrvatska kola lijepa i zanimljiva

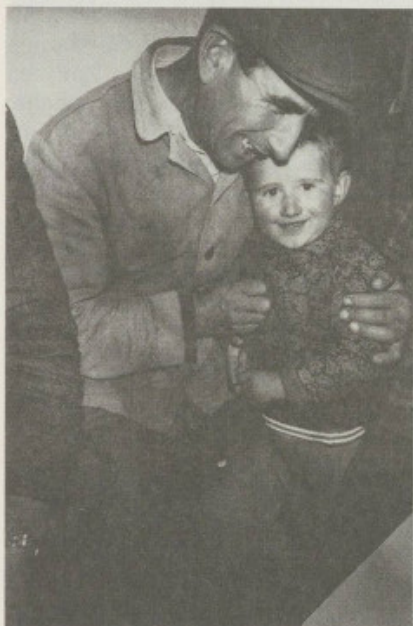
ti", i „Prigorje" dugo će se pamti. Šteta da televizija ili kamera nisu sve to zabilježile. Sve bi to, vjerujemo, rado gledali, i po više puta, ne samo naši ljudi nego i Nijemci. Svi su, rekosmo, folkloristi bili na visini svoga posla, ali ne možemo ne spomenuti i posebno ne pohvaliti „Prigorske svate" misije Wuppertal. Grupa u kojoj nastupa više od 60 folklorista a koju vodi Pišta Babli ponudila nam je ovoga popodneva nešto što se ne viđa i što je, usudujemo se reći, neponovljivo. Bile je to drama, igrokaz, pjesma, kolo, gluma! Divota! Dvorana se prolamala od aplauza i delirija oduševljenja. Bravo Wuppertalci!

Sva tri dana protekla su mirno, vedro, krasno, na veliko zadovoljstvo svih nazočnih. Pamtit će ih i stariji i mlađi, i Hrvati i Nijemci. Mi s naše strane želimo da nam i slijedeći Susret bude, uz male preinake, upravo ovakav!

Iv.

Evangelički župnik g. Wiesner nije škrtario s pohvalama na račun naše mladeži u Njemačkoj

Najmlađi brat

Znam da ću na izmaku moga dana uzeti torbu i svoj šešir stari. Pa, i ne rekavši zbogom ni laku noć, otići daleko u mir neznanog samostana.

Molit ću: „Primite me za najmlađeg brata.

Da čistim štale ili da stada gonim. Drva cijepam, bdijem kraj teških vrata.

Ili ko zvonar da dnevno sedam puta zvonim.

Za odjeću mi je dosta skut kostrijeti. A za radost, malo pjesme iz dola. Za kratki odmor dosta mi je daska tvrda.

A za suhi obrok samo ugao stola.

Nikola Šop

Radost, toplina, ljubav osnovne karakteristike Franjine poruke svijetu

Solidarnost zajednice

Bratska pomoć poljskom narodu pristiže i nadalje iz naših katoličkih zajednica u SR Njemačkoj. Ovdje objavljujemo 3. nastavak popisa darovatelja:

hrv. Misija Bocholt	550,- DM
hrv. Misija Braunschweig	400,- DM
Bretten (Helena Bito)	300,- DM
hrv. Misija Darmstadt	2000,- DM
hrv. Misija Moers	700,- DM
hrv. Misija Offenburg	1355,- DM
Steinbach/Ts. (jedna obitelj)	150,- DM

Ukupno su dosad naši vjernici poklonili u novcu **48594,07 DM**, a iz mnogih su naših zajednica slali skupno ili pojedinačno pakete s hranom i robom.

„Priroda je najbolji učitelj slobode, jer je sve slobodno što u njoj diše i ide, sve osim čovjeka.”

A. G. Matoš

Urednikova riječ

Došavši do ove, osme stranice lista, već ste uvidjeli, dragi čitatelji, da smo pokušali izvijestiti Vas što opsežnije o ovogodišnjem 11. susretu hrvatske katoličke mladeži. Neki će od vas primijetiti, da smo ranije u toj prigodi običavali donositi slike u boji, a ove je godine ostalo na crno-bijelom tisku. U našem je uredništvu, naime, prevladalo mišljenje da je bolje dati više slika, više teksta, pa smo Vam u zamjenu za boje, eto,

ponudili čak 28 stranica ovog broja „Žive zajednice” s mnoštvom slika i informacija. Jesmo li time pogodili i vaše želje, odlučit ćete sami. Žao nam je što zbog kratkoće vremena od završetka susreta do zaključenja lista nismo bili u mogućnosti objaviti i neke slike sa završne svečane priredbe u Stadthalle u Offenbachu, prije svega slike nastupa folklorne grupe iz Wuppertala, koja je izazvala toliko oduševljenja među gledateljima. Nadoknadit ćemo to u idućem broju „Žive zajednice”.

Na kraju još i nekoliko riječi o namjeni sakupljene milostinje na svečanoj Misi u Offenbachu, koju je predvodio južnohrvatski metropolit, nadbiskup splitski dr. Frane Franić. Ta je milostinja namijenjena gradnji katedrale sv. Petra u Splitu, koja je srušena u toku zračnog napadaja za drugog svjetskog rata. Sakupljenih 5000 maraka poslano je na račun ponovne izgradnje tog svetišta.

Srdačno Vas pozdravlja Vaš urednik

Ignacije Vugdelija

Nagrađeni likovni i pismeni radovi

Za ovogodišnje natjecanje u likovnom izražavanju i pismenim sastavima u Naddušobrižnički ured je stiglo nekoliko stotina radova. Kao nikada dosada! Žiriju se nije bilo lako opredijeliti za najbolje radove naših mladih slikara i pisaca. Svi su naime u određenom smislu izvrsni. Poslije višesatnog gledanja, čitanja i slušanja žiri je pro-
našao najbolje umjetnike.

Ovom crtežu Margarete Burić „Franjo i gubavac” žiri je jednoglasno dao najbolju ocjenu

Nagrađeni likovni radovi:

1. **Margareta Burić**, 4. razred, Frankfurt, nagrađena je monografijom „Katolička Crkva i Hrvati izvan domovine” za crtež „Franjo i gubavac”.
2. **Jasna Tevih**, 17 godina, Koblenz, nagrađena je monografijom „Branimirove godine” za mozaik „Brat oganj”.
3. **Marica Vrdoljak**, 7. razred, Bielefeld, nagrađena je stripom „Brat Franjo” za crtež „Franjo u prirodi”.

Pohvaljeni likovni radovi:

1. **Ante Omazić**, 3. razred, Frankfurt, pohvaljen je za crtež „Franjo”.

Franjin susret s gubavcem (1205.)

„Kad je tako jednoga dana jahao poljem koje se prostiralo pored grada Asiza, sreo je nekoga gubavca, a neočekivani susret s njime prouzročio mu je strahovitu odvratnost. Kako se u taj čas sjetio svoje odluke da će provoditi život

2. **Nera Šošić**, 7 godina, Moers, pohvaljena je za crtež „Franjo propovijedapticama”.

3. **Marija Bodrožić**, Darmstadt, pohvaljena je za kolaž „Franjo razgovara spticama”.

4. **D. Š.**, 8. razred, München, za crtež „Franjo prima rane”.

5. **Dubravka Vivoda**, 12 godina, Koblenz, pohvaljena je za crtež „Brat mjesec i sestre zvijezde”.

6. **Vesna Kovač**, i. razred, pohvaljena je za crtež „Franjo u zanosu. Svi su pohvaljeni likovni radovi nagrađeni knjigom „Franjo Asiški i njegovo vrijeme.”

Nagrađeni pismeni radovi

1. **Antica Litrić**, 5. razred, Düsseldorf, nagrađena je „Zlatnom knjigom hrvatskog pjesništva” za sastav „Mjesečeva priča”.

2. **Jasna Žuvić**, 3. razred, Bielefeld, nagrađena je „Zlatnom knjigom svjetske poezije za djecu” za sastav „Hvaljen budi, Gospodine moj!”

3. **Katarina Radilj**, 6. razred, Düsseldorf, nagrađena je knjigom o Nikoli Šopu za sastav „Vjetrova priča”. – Isto je mjesto osvojila i istu nagradu dobila **Mladenka Purčić**, 6. razred, München, za sastav „Samo malo ljubavi”.

Pohvaljeni pismeni radovi

1. **Veselko Ljoljić**, 9. razred, Gelsenkirchen, pohvaljen je za „Pjesmu Franji”.

2. Šifra: „Sv. Franjo, moli za nas”, pohvaljena je za „Pisnmo sv. Franji”.

3. Šifra: XY, Zagreb, pohvaljena je za sastav „Francésko”.

4. **Vjeronaučna grupa**, Darmstadt, pohvaljena je za pjesmu „Mir i dobro”.

5. **Tina Miloš**, 6. razred, Düsseldorf, pohvaljena je za sastav „Oprostila sam”.

Svi su pohvaljeni pismeni sastavi nagrađeni knjigom „Franjo Asiški i njegovo vrijeme”.

savršenstva, bio je svjestan kako treba da najprije svlada samoga sebe, ukoliko želi postati vitezom Kristovim. Sjahao je s konja i požurio da gubavca poljubi. A kad je gubavac prema njemu pružio ruku kao da će nešto od njega dobiti, dao mu je novaca i poljubio ga.”

Sv. Bonaventura

I. nagrada:

Mjesečeva priča

Mjesec je svake večeri pričao priče malim zvijezdama. Jedne se noći nije pojavio. Male su se zvijezde čudile i pošle ga tražiti. Putem su srele sunce i pitale: „Znaš li ti gdje je mjesec?”

Sunce je bilo umorno i reklo: „Ne znam”. Zvijezde su tražile i tražile, ali mjeseca nigdje. Onda je najmanja zvijezdica predložila: „Idimo ga tražiti na zemlji!” Zvijezde su tražile mjesec na zemlji, ali ga nisu našle. Tada jedna zvijezda reče drugima: „Nismo još gledale kroz prozore.” Zvijezde su zagledale u svaki prozor, ali nigdje mjeseca. A onda jedna mala zvijezda reče: „Našla sam ga. On je u jednoj maloj kući, kod jedne male curice koja nema mame i priča joj priče.” Zvijezde su pošle k mjesecu i s djevojčicom slušale njegove priče. Od toga su se dana zvijezde uvijek okupljale pred prozorom curice koja nema mame i slušale kako mjesec priča priče.

Antica Litrić, 5. r., Düsseldorf

II. nagrada:

Hvaljen budi, Gospodine moj!

Probudila sam se ranije nego obično. Još pospana pogledala sam kroz prozor: na nebu je blijedo sjala još samo jedna zvijezda. Sjetila sam se sv. Franje i njegove „sestre zvijezde”. No ona je uskoro izbljedom. Polagano je svitalo. Sjaj se širio iza malog brijega, javljao se dan.

Pismeni dio u kvizu znanja bio je ovoga puta malo teži nego inače. Zato ovakva sabranost pri rješavanju pismenog zadatka.

Starci u domovini često misle na svoju unučad u inozemstvu. O njima često i razgovaraju.

Uto se pomoli velika sjajna kugla – sunce, a mene prože veselje te uskliknuh: „Sunce! Sunce!” A onda sam tiho dodala: „Brate, Gospodine sunce!”

Dizalo se lagano i sve više osvjetljivalo cijeli kraj, a onda poskočilo iznad brijega. Sav mu se kraj radovao. Cvjetići okrenuše glavice prema njemu. Lišće se širilo da upije što više njegove svjetlosti i topline a male su životinjice žurle da se ogriju. Kravice potihom muču i pozdravljaju ga. Rosa nestaje, a ugodna toplina sve prožima. Seljak mokar od

znoja i rose oštri kosu, žustro njom zahuže i veseli se sunčevim toplim zrakama. Sve je već ustalo i puno je životnog veselja – hvaljen budi, Gospodine moj!

Jasna Žuvić, 3. r., Bielefeld

III. nagrada:

Vjetrova priča

Ja sam ovdje u tuđoj zemlji i u svako predvečerje razgovaram s vjetrom. On je mirisav i zelen. On mi donosi priče moje bake iz domovine. Donosi mi miris grožđa koje moj tetak bere u svom vinogradu. Čak čujem radost i galamu dječurlije iz moje ulice. Vjetar mi to donosi. Tako je lijepo u mojoj domovini! I uvijek ponavljam vjetru: „Vjete, vjete, kad bih bila tako laka kao ti, i kad bih mogla odletjeti, pošla bih s tobom u moju dobru i dragu, rodnu zemlju.”

Katarina Radilj, 6. r., Düsseldorf

**ZZ ŽIVA
ZAJEDNICA**

Herausgeber:
**Kroatisches
Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

Schreyerstraße 1 · 6000 Frankfurt a. M. 70
Telefon: (0611) 638213

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić

Redakteure: Pater Ignacije Vugdelija
Pater Bernardo Dukić

Redaktionsrat: Dragan Čuturić, Anto Jelić,
Marian Kopić, p. Josip Mrkonjić, p. Stjepan
Pavić, Branko Šimović

Jahresbezugspreis: DM 10,—

Bankverbindung: Konto Nr. 129 072 bei der
Stadtparkasse Frankfurt (Blz. 500 501 02)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf

Druck: Scholl+Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf

Bez njih ne bi sve išlo glatko

Da se trodnevni program 11. susreta hrvatske katoličke mladeži mogao normalno odvijati, posebno su zaslužni:

- a) **suci:** M. Vidačković, D. Prskalo, I. Jelinčić, M. Anđelić, A. Markota;
- b) **voditelji:** p. I. Vugdelija, A. Drežnjak, dr. J. Lucić, s. B. Župić, D. Brešić, P. Čolić, Lj. Markovica;
- c) **žiri:** p. L. Oreč, s. E. Tojčić, p. Veselko Lahner, vlč. Đ. Zrakić i p. A. Babić;
- d) **pomoćni žiri:** s. R. Bralo i I. Drežnjak;
- e) **dekorateri:** I. Hladek, I. Čaić i I. Šponar.

Svima srdačno zahvaljuje organizator 11. susreta hrvatske kat. mladeži nadu-šobrižnik o. B. Dukić.

Nadbiskup dr. Frane Franić bio je gost broj jedan

„Netrpeljivost prema strancima je nehumana“

U svojim pozdravnim govorima osvrnuli su se na problematiku stranaca u Njemačkoj, posebno mladih, ovi ugledni njemački crkveni predstavnici i političari:

Kad smo slobodni?

Slobodni smo ako nismo zarobljeni materijalnim brigama. U Evanđelju je to Isus na više mjesta naglašavao svojim učenicima i svim ljudima. Franjo je to radikalno izvršavao.

„Ne zgrčite sebi blaga na zemlji, gdje ga moljac i rđava nagrizaju i gdje kradljivci potkapaju i krađu.“

„Protekcije“ kod izvlačenja pitanja nije moglo biti. Pomoćni žiri nije poznavao nikoga osim – pravde.

dr. K. Braunstein, prelat i direktor Kuće susreta u Königsteinu;

H. Leuninger, biskupijski referent za strance u Limburgu;

G. Gregory, zamjenik gradonačelnika u Königsteinu;

dr. R. Amann, direktor inozemne pastve pri Biskupskoj konferenciji Njemačke;

W. Adlhoch, kanonik i dekan grada Frankfurta;

J. Frank, kanonik, predstavnik biskupije Limburg;

B. Mihm, vijećnik i voditelj ureda za školstvo pri gradu Frankfurtu;

dr. p. J. Menekes, župnik crkve sv. Marka u Niedu;

H. Mayer, kanonik i referent za strance u biskupiji Mainz;

A. Köhler, župnik crkve sv. Josipa u Offenbachu;

J. Petermann, gradonačelnik Offenbacha;

F. Walther, vijećnik i decernent za školstvo u Offenbachu;

M. Drewes, predstojnica župnog vijeća sv. Konrada u Offenbachu;

W. Wiesner, evangelički župnik i voditelj pedagoškog instituta u Kronbergu.

Pozdravi g. Franka i biskupije Limburg bili su burno pozdravljeni

Zgrčite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđava ne nagrizaju i gdje kradljivci ne potkapaju niti krađu.

Doista, gdje ti je blago, ondje će biti i srce.”

(Mt 6, 19-21)

Iz poruke generalnog tajnika Ujedinjenih naroda

... Potrebno je spomenuti da je prvi univerzalni instrument humanosti –

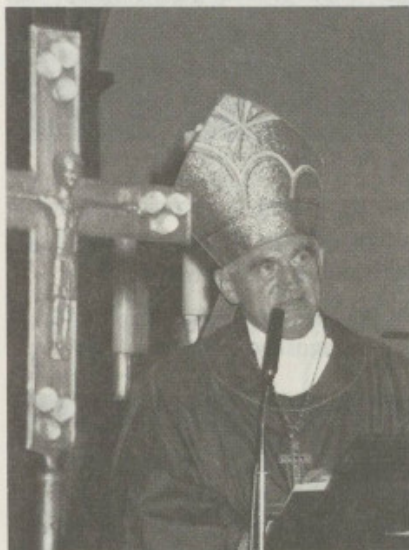
Povelja Ujedinjenih naroda – bio potpisan u gradu koji nosi Svečevo ime: u San Franciscu. No, još treba mnogo učiniti da bi se ostvarila vizija sv. Franje o miroljubivom, pravednom i skladnom svijetu. Sjedinimo stoga, dok slavimo obljetnicu njegova rođenja, sve svoje snage, svoje duše i srca, da bismo napredovali na putu koji nam je on pokazao.

Kurt Waldheim

Iz domovinske Crkve

Psovka je sramota za cijeli hrvatski narod

„Službeni vjesnik nadbiskupije zagrebačke“, br. 3/82, objavio je korizmenu poslanicu zagrebačkog nadbiskupa F. Kuharića protiv psovke. Donosimo iz te velike i zapažene poslanice nekoliko izvadaka za naše čitatelje. Nadbiskup piše:

Dr. Franjo Kuharić, zagrebački nadbiskup

„Ove korizme sve vas molim, braćo i sestre, da razmislimo o velikom Božjem daru, daru govora, i o velikom ljudskom grijehu, grijehu bogohulne psovke i proklinjanja... Kad bismo skupili sve psovače na jednu poljanu, kako bi ta poljana morala biti velika! Koliko bi to bilo mnoštvo! I kad bismo sve te psovače čuli najednom kako psuju, kakva bi to bila užasna vika. A psuje se na poslu i u zabavi, u prijateljskom susretu i u svađi, u veselju i žalosti, u sreći i nesreći. Mnogi ljudi kao da više ne mogu iz svoga govora isključiti to bogohulno izražavanje. Mnogi su prema tom velikom grijehu izgubili etičku svijest. A koga bismo sve mogli vidjeti u toj gomili psovača? Mogli bismo vidjeti ljude iz svih slojeva i svih uzrasta pučanstva: neuke i intelektualce, siromašne i bogate, muževe i žene, mladiće i djevojke... Psovka je sramota za cijeli hrvatski narod. Psovka je grijeh protiv Boga i čovjeka. Naš lijepi hrvatski jezik je uprljan, obeščašćen u tolikoj mjeri da prema tome ne može ostati ravnodušan nijedan čovjek dobre volje,

makar i ne bio vjernik... Ocrnjivanje, klevete, ogovori, zlobna tumačenja tuđih djela i podmetanje krivih nakana, krive optužbe i lažna svjedočanstva, izvrtanje činjenica protivno istini, zavodništvo, beštidni razgovori, huškanje na mržnju, podvale, naduto hvalisanje na račun pravednosti, sve su to mračni govori, izviru iz mračne duše.”

Toliko iz poslanice o. Nadbiskupa. A tako to nije uvijek bilo u narodu i Crkvi Hrvata.

„Nedjeljna Dalmacija“ od 4. travnja 1982. godine, stranica 27, donosi pod naslovom „I beštimlje (psovku, n.o.) smo uvezli“ vrlo zanimljivu crticu koju u cijelosti prenosimo:

Na apeninskoj čizmi pod Abruzzima žive već oko 400 godina takozvani Molisenski Hrvati. Njihovi su pradjedovi pobjegli preko mora pred Turcima i tamo se nastanili sačuvaši jezik svojih predaka koji je i danas u dnevnoj upotrebi.

Jezikoslovci su „kopali“ po njihovu jeziku, istraživali ga i – zamislite – niti jedne jedine psovke u njemu nisu našli! Jesu li zaista Molisejci toliko pobožni, toliko moralisti da ni zabeštimiti ne znaju? Nisu, jer umiju oni kad zagusti i opsovati, ali to rade na talijanskom...

Naš uvaženi poznavalac jezika dr Radovan Vidović taj nam je fenomen objasnio činjenicom da se prije dolaska Turaka na ovim našim obalama nije uopće psovalo. Beštimje su nam donijeli Turci... Dakle: već u stara dobra vremena bili smo skloni neselektivnom uvozu – importirali smo i dobro i zlo, pa tako i beštimje, na koje smo – ruku na srce – nadograđivali u toku stoljeća sve novije i novije, obogativši jezik tim ventilima za pražnjenje gnjeva do zavidnoga stupnja...

Za što nam sve, k vragu, Turci nisu krivi...

Nedavno održanu propovijed protiv psovke jedan je naš misionar u Njemačkoj ovako završio:

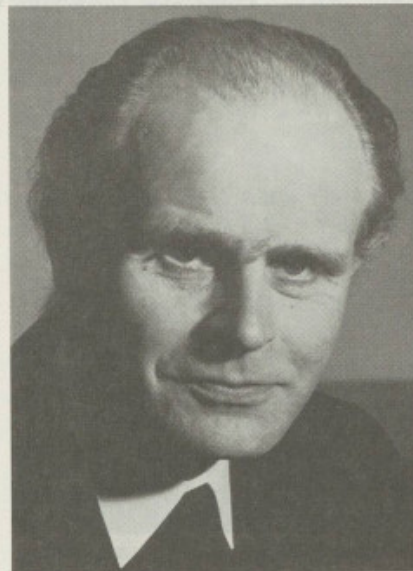
„Vjernici, često odrasli i nazovimo odgojeni ljudi znaju u svom govoru biti toliki prostaci da čovjek misli e ima posla s najprimitivnijim divljacima, s logoraškim kriminalcima i slično. I kad svu neotesanost svoje vulgarnosti, posebno seksualne, pomiješaju s religioznim svetin-

jama i počnu psovati, razumnu stvorenju jednostavno pamet staje. Kakvog li đavolskog jezika, kakve li sramote! Vjernici, zaklinjem vas svim onim što vam je sveto: ostavite se psovke, vratite svom jeziku ljepotu, plemenitost i dostojanstvo, iskorijenite psovački primitivizam – tu stravičnu sramotu cijele hrvatske nacije.”

Poznata je istina da uistinu kulturni čovjek nikada ne psuje. Samo nepošteni čovjek vrijeđa ona bića koja mu ništa nažao ne čine. Ako su naši stari poprimili psovku od Turaka, trebali bismo mi, njihovi sinovi, poprimiti od naroda u kojem živimo njegove moralne vrline. Nijemci nikada ne psuju. I što im fali?

Iv.

Iz njemačke Crkve...

Dr. Franz Kamphaus, novi limburgski biskup

Limburg dobio novoga biskupa

Sv. Otac Ivan Pavao II imenovao je 4. svibnja 1982. godine **Franza Kamphausa**, regensa sjemeništa u Münsteru, limburgskim biskupom. Biskup Kamphaus, nasljednik W. Kempfa koji se zbog starosti i bolesti povukao u mirovinu prošle godine, rođen je 1932. godine u Westfaliji. Školovao se u Münsteru gdje je i doktorirao iz teologije. Od 1972. g. predaje homiletiku na münsterskom sveučilištu. U svoj biskupski grb dao je upisati riječi Lukina Evanđelja „Propovijedati Evanđelje siromasima“. Napisao je nekoliko zapaženih knjiga. Posljednja mu nosi naslov „Strast za Boga“. Čestitamo!

Smrt Isusova i Franjina pjesnika

U sjeni upadljive i bučne Krležine smrti, početkom ove godine se tiho, na vršcima prstiju, preselio u vječnost Nikola ŠOP (1904.–1982.), najsmioniji pustolov hrvatskoga pjesništva našega stoljeća. Pustolov da, ali u najplemnitijem smislu riječi, poput Franje Asiškoga, koji je zajedno s Isusom Šopov veliki učitelj. Naslov prve knjige ovoga pjesnika „Pjesme siromašnoga sina sv. Franje” (1926. g.), kazuje nam da je Šop pošao na svoj životnoj put sa srcem siromaha, s jednostavnom i dubokom željom da primi život u njegovom neposrednom otkrivanju. Kao i za velikog Rainera Maria Rilke-a, jednog od najvećih pjesnika svih vremena, za Nikolu Šopa također „siromaštvo je veliki sjaj iz nutrine”. Šop je ushićenjem samotnika osjetio naročito male ljude, siromašne neznance i male prolaznike „nevrijedna lika”, danas bi se reklo „gastarbajtere”. On bi sam s torbom i starim šeširrom želio otići u „mir neznanoga samostana” s molbom:

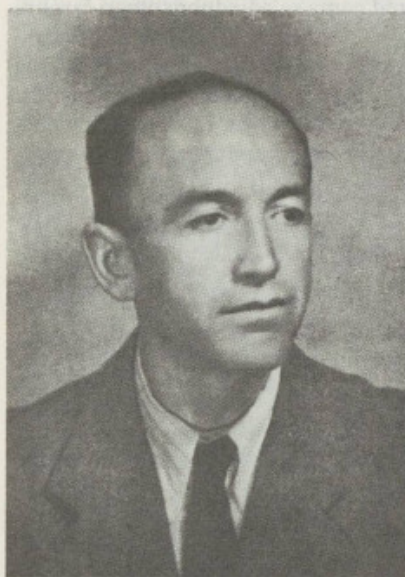
*„Primate me za najmlađega brata
da čistim štale ili da stada gonim.”*

Ali nema u njega bune ni želje da izmijenjeni stanje ogorčenom borbom riječi protiv postojećeg stanja. Šop je duboko socijalan. Učitelji su mu Krist i Franjo, patnici koji misle da ljubav svojom iskonskom snagom treba da osvoji svijet, bez nasilja. Svoju gorčinu on pretvara u molitvu. U Šopovu siromaštvu i samoći pojavljuje se neobičan lik beskućnika Isusa koji druguje s pjesnikom donoseći mu slutnju drugih prostora, slobodnih od zemaljskih zakonitosti. Godine 1934. objavljuje knjigu pjesama pod neposrednim naslovom „Isus i moja sjena” u kojoj Šop počovječuje Sina Čovječjega:

*„Isus, u ovome kasnom času sad
u sve staje ćemo ući.
Od nježnosti ti ćeš svu magari
blago za uho povući.
I kada odeš, u doba to gluho,
među njima će riječi da kruže:
ko je taj koga si za uho
držao najduže.*

*I svaki će usnuti opet,
sa najljepšim snom u duši:
Da tvoja meka ruka miluje
baš njegove uši.”* (San magari)

Neki predratni kritičari, kao Petar Grgec, predbacivali su Šopu da je njegov Isus tek samo čovjek. Drugi su mu zamjerali, poput velike srpske pjesnikinje Isidore Sekulić, da zanemaruje biblijskoga Boga, da je njegovo „hrišćanstvo majušno”. Sve ove i druge zamjerke danas se doimaju neuvjerljivo, pa čak i čudno. Kakvo je to „džepno kršćanstvo” kad pjesnik zamišlja Isusa koji „čita novine” i veli mu:

Nikola Šop

*„I nezapažen kraj tebe ću sjesti,
gledajući mračenje na tvome licu
čistom.
Dok pogledom prelječeš od vijesti do
vijesti.
Dok uzbuđeno prevrćeš list za listom.*

*Čime ću moći da te tješim u tom času,
stojeći pred tobom sav stidom obuzet?
I da li bih imao dosta snage u svom
glasu,
kada bih pred tobom branio ovaj
svijet?”*

Prije i poslije rata neki su pisali o Šopu da je bosanski bogumil, nostalgični i pasivni Slaven, nedorečeni Hrvat, a on je bio zapravo duboki novozavjetni kršćanin, pravi slavenski mirotvorac, mudri Bošnjak i blagi Hrvat. U „Bosanskoj trilogiji” on pjeva:

*„A što ću ti na to reći, pašo svitli,
Bosna sama sobom pade.*

*Pade i ne ču se ništa.
I nitko ne ču Bosnu kako ljusnu.
To ne zna nitko i zna svak.
O tom svi insani šute, a pivaju pitli.”*
(1960.)

Nikola Šop rodio se u Jajcu od roditelja koji su onamo stigli iz Like, a po predaji njegova obitelj potječe iz Bugarske. Rano je izgubio oba roditelja, a potom se školovao, ponajviše u Beogradu, i tamo živio sve dok se 1943. g nije preselio u Zagreb gdje je ostao do smrti. Kroz posljednjih dvadeset godina prikovan je uz krevet zbog ozljede kralježnice koju je zadobio još 1941. prilikom bombardiranja Zemuna. Po odgoju „bosanski latin”, Šop je mnogo prevodio na hrvatski stare latinske pisce, a u duši je uvijek ostao bosanski Hrvat. On svog Isusa dovodi u Bosnu:

*„Ako me upitaš, dok naše staro kljuse
bude plašila kraj puta šaš:
– Koja je ovo zemlja? – Kazat ću:
O Isuse,
pa to je Bosna, ti to znaš. –”*

Šop duboko proživljava tešku povijest svoje Hrvatske. U „Vječnom preludiju” razmišlja o jednom od najcrnijih dana hrvatskog naroda ovako:

*„Noć je, ja uzaludno sjedim za stolom,
ja čujem tvoju prisutnost
osjećam da si tu za stolom sa mnom,
u trenutku ovom, bezdano pustom,
bezdano praznom,
čujem tebe, Petre, bane hrvatski.
Ti mirno i grozovito promatraš to
mjesto
na koje sam te dopratio tješeći te
raspelom.
Što su veći zločini to je dublja šutnja
o njima.
I u svim vidjeh krvavi komad rastrgane
Hrvatske.”*

Nikola Šop je napisao niz pripovijesti koje redom spadaju u sam vrhunac hrvatskih pripovjetki i legenda. Među njima se posebno ističu pripovjetke „Smrt Isusova magari” i „Kako sam otpratio vola Rudonju”. Njegove su priče slične njegovim pjesmama. U jednim i drugima puca vidik na ovozemaljske i onozemaljske kraljike vječnosti. Za Nikolu Šopa „pjesništvo je ključ što otvara dveri svemira” po kojem svaki pojedinac može osvojiti nebo svojim nutarnjim životom. Nadamo se da je Nikolina duša već osvojila nebo budući da čitanje njegovih djela mnoge približava Nebu preko Isusa i Franje Asiškoga.

Potreba i užitak čitanja

Mi Hrvati smo još uvijek narod sijela i prela, pa i onda kad živimo u tuđini gdje ona izvanjski izgledaju drukčije, ali na kojima se, po staroj navadi, nadugo i naširoko priča, raspravlja, pa, nažalost, ponekad i prepire. Nije to ni slabo u ovom zapadnom svijetu, u kojemu je televizija gotovo „ukinula“ međuljudske odnose pogledima, riječima i dodirima. Ali, to ne bi trebalo biti sve. Posebno ne u inozemstvu gdje je krug prijatelja i poznanika silom prilika malen. Ako sve naše znanje stječemo u tom uskom krugu i sve naše potrebe za razmjenom misli i osjećaja zadovoljavamo na kolodvoru i u krčmi gdje se sastaju sunarodnjaci, uskoro se zaista vrtimo u krugu...

Sve se to može izbjeći dobrim štivom. No čini nam se kao da naši ljudi osjećaju neku odbojnost prema tiskanoj riječi, posebno onoj između korica knjige, dok se to ne može reći za petparačke tiskotine koje bi zbog golotinje i grubosti pocrvenjele kad bi papir dobio ljudsku dušu...

Kao student prodavao sam novine pred crkvom u kojoj se održavala hrvatska Misa. Često sam bio zle sreće: mnogi su teško posezali u džep što im, međutim, nije smetalo da me nešto kasnije pozovu u susjednu krčmu u kojoj su deset puta više potrošili na rakiju nego što su trebali izdati za novine. Pri čašici ljute znatiželjno bi me pitali da im ispričam što to pišu novine. Ljudi kao da nemaju povjerenja u pisanu riječ, u čemu ponekad – ali, samo ponekad – imaju pravo. Inače, ne može se reći da nisu zainteresirani za ono što učeni, pametni i osjećajni ljudi stavljaju na papir...

Novine ipak češće dolaze u ruke naših ljudi nego knjige. Pričao mi je jedan prijatelj da je na frankfurtskom Sajmu knjiga čuo kako muž, razgledavajući izložke domaćih nakladnika, nagovara ženu da kupe neku knjigu, na što mu je ona odgovorila da već imaju jednu veliku knjigu – i to onu kraj telefona!

Nema sumnje u to: čitanje je napor. Nakon osmosatnog rada provedena na građevini ili u tvornici ljudima je teško posegnuti za knjigom. Televiziju je mnogo lakše „konzumirati“; ona pruža sve unaprijed prožvakano, pa mozak može otići na pašu, na kojoj često i zaspe.

Knjiga, naprotiv, kad smo već odlučili da je uzmemo u ruke, pruža neizmjereno više. Čitajući knjige „razgovaramo“ s književnicima i znanstvenicima, s pametnima i iskusnima, s prošlošću, današnjicom i budućnošću. Naravno, na čitanje se treba postupno navikavati. U početku ga uživati u malim obrocima, kasnije u sve većim i većim. Tek kad svladamo umor nakon radnog dana, koji je često i urođena tromost tijela i duha, kad nađemo miran kutak u stanu i steknemo sposobnost koncentriranja, pred nama se odjednom otvori čarobni svijet pisane riječi. Neka se na prigovara kako je teško doći do knjige i dobrog štiva uopće. Nema te hrvatske misije u kojoj nema knjiga, časopisa i novina – na posudbu i prodaju...

Pisana riječ i umjetnost – drugo ime za „duh vilinski“

Za nas koji živimo u inozemstvu – neki „privremeno“ više od dva desetljeća – knjiga je i svojevrсна žila-kucavica s kojom smo spojeni sa živim narodnim jezikom i našom hrvatskom kulturom. Preko nje čuvamo ono što smo donijeli iz domovine i branimo se od nasrtaja stranog jezika i nerijetko štetnih utjecaja ovog tzv. potrošačkog društva. Dobro je i korisno čitati njemački, ali je još bolje i mudrije sačuvati svoj hrvatski jezik od naplavina često iskrivljenog njemačkog ili onih pohrvaćenih i u biti nepostojećih „njemačkih“ riječi. To je moguće samo uz pomoć dobre knjige. Posavjetujmo se o tome s onima koji znaju više – svećenik će nam i u tom slučaju uvijek biti pri ruci – pa čitajmo dobro hrvatsko štivo koje je potreba i užitak u isti mah, a nama u tuđini često jedini prozor prema domovini. M. Šimić

„Ausländer raus“

Drage moje pajdašice i poštovani pajdaši! Naslovne riječi čuju se svaki dan. Stranci van, stranci nam oduzimaju radna mjesta, stranci nek ideju nazaj doma, takve parole i naslove moreme čitati v svim njemačkim novinama. Nu javlja se i druga strana, tj. ona kaj je razumnija, koja gleda realne na pravo stanje stvari. Ta strana upozorava na to da nitko nije v Njemačku došel na silu, da nas je njemačka privreda trebala, da su stranci pune dali i napravili za tu zemlju.

Dragi moji prijatelji! Zanimljive je čuti kak naši Hrvati reagiraju na sve te, kaj oni misliju o nasilnom povratku doma. Doduše, Nijemci veliju da same Turci moraju iti doma, no ak se veli stranci van, jasne je da se te i nas tiče. Kaj se tiče naših ljudi, većina njih misli se vrnuti doma, napravili lijepe hiže, mnogi imaju obitelj doma, imaju lijepe novce v banke. Nu nišči nije i nemre z sigurnošću reći kad se bu vrnul, preveć je dal za zemlju njemačku. Preveć duge se zadržal v tuđine, lijepe je doma, ali nikomu se nejde doma, ne poznash skoro više nikoga, vrnuti se doma znači opet biti stranac v vlastite hiže, stranac na grude hrvatske. Dali sme pune za Germaniju, nu morame priznati i ona nam je isto pune dala, ne znam da bi bile tak pune novih hiž po našim selima, tak pune televizorov v boje, tak pune autov. Interesantne je zakaj se naši ljudi tak teške odlučuju na povratak, saki veli da se ima kam vrnuti, nu nekaj ga zaustavlja, ostani još male, još koje ljeto. Da li je tomu kriva ona naša prokleta sudbina, da li je tomu kriva naša stara navika da nas ima po cijele kuglje zemaljske? Tko nas je stiral v Ameriku, Australiju, Afriku? Stirali sme se mi sami, nemirni hrvatski duh, kaj navijek išče nekaj novoga, navijek otkriva nove krajeve, a naš dragi hrvatski kraj ostaje pun koro-va, pun staraca, koji nas čekaju i zoveju doma.

Pripovedal mi jen pajdaš kaj je doživl ove zime doma. Veli ovak: „Kad sem ti stigel doma, v naše Zagorje, cijelo selo bile na dočeku. Siromaki mislili da me Nijemci stirali, nisam se stigel sa svima rukovati, svaki je štel imeti moju desnicu. Nije mala stvar kad se, kak su oni mislili, za stalne vrneš doma, sakoga interesira kaj buš delal, gdje se buš zaposlil, kulike si penez donesel i jeli buš ih uložil v malu privredu. Veli mi strina

Riječ, Kruh, Duh i - Žena

Svibanj je mjesec osobitog buđenja života. Uznastojmo probuditi, još životnijim učiniti i naš vjerski život u znaku ovih četiriju riječi iz naslova, napose zbog naših mladih.

Ovogodišnja Olimpijada bila je posvećena „najvjernijoj Kristovoj slici među Božjim sinovima u kršćanstvu“, kako za sv. Franju reče Pio XI.

Od mladih ne očekujemo samo školsko nego i pročišćeno znanje, spoznaju da se Božja Radosna riječ može što cjelovitije živjeti kako ih nadahnjuje primjer Franjinog suživota s Evanđeljem. Tome stremi cjelokupni rad i s mladima i starijima, sva vjeronaučna pouka, predavanja, propovijedi, članci. On je putokaz prema oltaru s kojeg nam se nudi Kruh života. Upravo u ovom mjesecu u mnogim će misijskim zajednicama mladi prvi put pristupiti Kristovoj goz-

bi. Promisliti nam je i premisliti što im trebamo pružiti. Skupe prvopričesničke odore su nedostatne. Ništa drugo nego naš poticajni, ispravn pristup euharistiji!

Kruh, „plod zemlje i rada ruku čovječjih“, nastao je od mnoštva samljevenih zrna u jedno sjedinjenih. I sve naše slabosti kao da su samljevene. I svi mi, sabrani s raznih strana rodne grude, imamo priliku, zbog tuđine valjda jedinstvenu priliku, da se oko oltara istinski bratski sjedinimo. Često nam, naime, to nije moguće ni u vlastitoj obitelji, oko obiteljskog stola. U tom Kruhu, kada postaje Tijelo Kristovo, sva su naša dobra djela blagoslovljena, sav naš mukotrni rad po tuđini postaje Bogu

učahurimo u ono što smo prije mnogo godina stekli i ponijeli iz rodnog zavičaja. Rođeni brat po krvi i vjeri često nam je stran, jer ima malo drukčiji naglasak od našeg, rabi poneku nama neuobičajenu riječ, malo se drukčije moli... Ukratko, nije kao mi i naši mještani.

Domaćine, žitelje ove zemlje da i ne spominjemo. Susreti, ljudski i vjerski, tako su rijetki, a spontani su još rjeđi. Promislimo barem ponekad je li moguće ovu našu iseljeničku nevolju pretvoriti u neslućeni duhovni probitak. Prepustimo Duhu da nas vodi, da nam pomogne shvatiti i prihvatiti brata po vjeri i krvi, te barem upoznati zemlju i ljude, crkvenost i duhovne vrednote ovog svijeta u koji nas je Bog pripustio dovesti. Naime, kada budemo izlazili iz ove zemlje, trebali bismo biti ne samo novcem bogatiji.

Bara: dragi Štef, baš je lijepe kaj si se vr-nul nazaj, nu neka drugče zglediš, ne-kak kak pravi gospon, kak se buš ti prijal nazaj motike? Prilike nis imel objasniti da sem došel same male na dopust, da sem došel same male pogledati rodni kraj i da idem pak nazaj. Ne bi imele ni smisla im to objašnjavati kad već cijele sele „grmi“, kak nas Nijemci tiraju do-ma, kak više nema posla za nas.“ Takva i slična naklapanja čuju se po cijeloj našoj Domovini, netko se i veseli pa pun zlobe veli: „Hvala Bogu, vraćaju se naši Jugo-Švabi, kaj su mislili da buju zana-vijek uživali v Njemačke“! Kaj mislite kakvi je to užitek hrbati po cijele dane v rudniku, na „baušte“, pometati dre-ke po ulicama njemačkim! Uživanje kaj ne, kad nemreš ni pivicu popiti v svako-j gostioni, na mnogima piše: „Za strance ulaz zabranjen“! Stranac, te je gorka sudbina gastarbajtera. Ak nas baš i sti-raju, bume se neka snašli, jer kad sme se morali i mogli nafčiti njemački, bu-me se nafčili i hrvatski govoriti. Bume se uključili ne same v malu privredu neg i v veliku, pokazali bume da nas ni-su Nijemci badava proglasili za najbol-še radnike. Kaj ne, bume nazaj išli saku nedelju v cirkvu, rekli bume župniku nek nam oprost kaj sme se v Njemačke izpisali s cirkve. Ne smeme se bojati ak nas stiraju, imame Domovinu, imame se kam vrnuti, a ako bu Njemačka tre-bala radnu snagu buju sigurne rekli: „Dragi Hrvati, mi vas trebame. Dojdite nam opet!“

Ivek Milčec

Mladi se, posebno u mjesecu svibnju, intenzivno pripremaju za prvu sv. pričest

ugodno i posvećeno djelo stvaranja i gospodarenja svime što za nas stvori, pa makar se osjećali robovima i stroja uz koji radimo i marke koja nas je svezala uz ovu tuđu zemlju.

Sve se to događa po Duhu koji prožima Kristovu zajednicu od prvih Duhova, Pedesetnice, kada je preobrazio prve Kristove učenike. Krajem mjeseca je i blagdan Duhova. Ponegdje i sv. povrda, krizma. Prigode su to da svi zajedno obnovimo darove Duha u sebi. Poglavito svijest da ne griješimo protiv Duha, da svojim životom i djelima ne pokušava-mo spriječiti da „Duh puše gdje hoće“, da djeluje posvuda.

Za nas u tuđini njegov životvorni utje-caj je osobito značajan.

Iskorišteni smo iz svoga naroda i kra-ja pa nam se događa da se zatvaramo,

Ovaj proljetni mjesec posvećen je Ma-riji, najvećoj Ženi i Majci. Naša rasprše-nost onemogućuje dobro znane i drage svibanjske pobožnosti, ali barem krat-kom molitvicom dnevno se obraćamo Majci Mariji, da po njoj – stara je to vje-ra Crkve – dođemo Isusu, Očevoj Rije-či, da po njoj uzmognemo jačati svijest o životnoj važnosti blagovanja Nebes-kog Kruha i da se, uz njenu pomoć, ot-vorimo blagotvornom djelovanju Du-ha.

Molimo da naše majke budu njezine vjerne sljedbenice te da u znaku Riječi i Kruha, po djelovanju Duha i pod zašti-tom najveće Žene, naša djeca ustrajno nastave svoj ljudski i kršćanski rast. Molimo osobito da toplinom i meko-ćom majčinskog krila zrače naša obi-teljska gnijezda, naša vjerska i narod-na zajednica.

T. b. s.

WAIBLINGEN

Treba učiti kako se odgajaju djeca

Socijalni radnik Mirko Vidačković, zaposlen pri Karitasu biskupije Stuttgart-Rottenburg, organizirao je trodnevni obiteljski seminar od 19. do 21. veljače ove godine. Sudjelovalo je 12 obitelji iz Waiblingena. Mjesto u kome se održao seminar dobro je poznato većini hrvatskih katolika ove biskupije jer se tu, lipnja 1980. godine, održalo prvo hrvatsko hodočašće iz biskupije Rottenburg-Stuttgart. Od tada se svake godine broj vjernika, koji hodočaste u ovo mjesto, povećava.

Mjesto se zove Schöntal, nalazi se u lijepoj prirodi uz rijeku Jagst, a poznato je po samostanu Schöntal, mnoštvu

dvoraca i prekrasnoj baroknoj crkvi. Tu ljudi u ljepoti prirode i tišini traže odmor i okrepu za dušu i tijelo. I zato nije slučajno što je organizator izabrao upravo Schöntal za održavanje obiteljskog seminara.

To je bio treći seminar za obitelji iz Waiblingena s temom „Problem odgoja djece u inozemstvu“. Zapravo je to bio nastavak već započete teme iz prethodnih seminara. Referat je držao dr. Bartol Tunjić. Poslije njegovo izlaganja razvila se živa diskusija. Pitanja je bilo vrlo mnogo. Roditelji su pitali, a neki i sami odogvarali iznoseći svoja iskustva.

Biti autoritativan ili ne? Da li djecu češće kažnjavati ili možda više za dobra djela nagrađivati? Što činiti kada trogodišnje dijete kaže majci: „Mama, ja te nimalo ne volim“. Kako dijete osloboditi straha, što učiniti kada dijete slaže, ukrade?... Da li je potrebno ustajati noću kad dijete plače? Da, bio je odgovor. Djetetu majka nedostaje, ono je želi dodirnuti, privinuti se uza nju, biti sigurno da je zaštićeno u njenom naručju. Mnogo toga se naučilo, a i potrebno je. Odgoju djeteta treba posvetiti mnogo ljubavi, pažnje i vremena da bi jednom od tog djeteta postao čovjek koji će moći ljubiti Boga i svoga bližnjeg, radovati se i cijeniti život.

I zato treba učiti odgajati djecu

S velikom pažnjom praćeno je izlaganje referenta o tome kako se uzrok i početak mnogih nervnih i duševnih bolesti nalazi upravo u prvim danima i godinama života. Tim saznanjem su mnogi bili iznenađeni, jer im dosada to nije bilo poznato. Shvatili su da je odgoj djeteta od samog početka njihova prva roditeljska zadaća i dužnost.

Brigu o djeci za vrijeme predavanja preuzele su dvije odgojiteljice. Njihova zadatka ovoga puta nije bio pretežak, jer je bilo upravo vrijeme poklada pa su djeca donijela prikladne kostime. Bilo je bučno i veselo. Kroz dugačke hodnike samostana jurili su kauboji, Indijanci, tigrovi, klaunovi, dok su se „princeze“ lagano šetale...

Sastavni dio seminara, zapravo vrhunac svega, bila je sv. Misa koju je zajedno sa svim sudionicima služio fra Vjenceslav Janjić. Bilo je to za sve ugodno iznenađenje, jer su upravo u to vrijeme imale seminar i obitelji iz Heilbronna. Tako je sakristija prekrasne barokne crkve bila puna. Pjevalo se lijepo i skladno uz sviranje socijalnog radnika Ivana Šarića. Srž propovijedi o. fra Vjenceslava bila je: Hrvati, vratite se u svoju domovinu, vi ste ovdje silom presađeni, vaše korijenje je još uvijek dolje. Ako se brzo ne vratite, vaša djeca neće ostati „vaša“... Doživjet ćete razočaranje, psihički oboljeti... Planirajte što brži povratak...

Prisutni su, držeći se za ruke, glasno pjevali najljepšu molitvu koju nas je Isus naučio – Očenaš.

Spontanom molitvama sudionici su izražavali radost doživljenog susreta.

Stanka Vidačković

Nitko se ne rađa kao savršeni roditelj – odgojitelj. Zato treba učiti i sticati to najodgovornije znanje. Braćni parovi iz Waiblingena su na najboljem putu da to i steknu.

BADEN-BADEN

Još jedna duhovna obnova u godini Franjina jubileja

U prošlom broju „Žive zajednice” donesen je izvještaj o duhovnoj obnovi u Hrvatskoj kat. misiji Karlsruhe i Wiesbaden koju je vodio p. Jerko Valković. Najlogičnije bi bilo da je u taj izvještaj uključena i Hrvatska kat. misija Baden-Baden, jer je isti misionar i ista tema. No, bilo je malo prekasno, jer je naša misija bila zadnja na redu.

P. Jerko Valković boravio je u našoj misiji tjedan dana: od 22.03. do 28.03. Okvirna tema duhovne obnove bila je: „Naš Uskrs u duhu sv. Franje”. Prvi dio tjedna bio je posvećen djeci školskog uzrasta. S njima su prisustvovali i mnogi roditelji. U obiteljskom ozračju p. misionar je pokušao pripremiti djecu za pokorničko bogoslužje kao pripremu za Uskrs. Interesantno je bilo slušati kako djeca doživljavaju grijeh. Jedan dječak – četvrti razred – na pitanje misionara: „Kako ćeš najbolje znati koja je tvoja najveća mana”, diže se, stavi ruku na srce i reče: „Kad ovdje nešto stalno šušči”. Svi smo se od srca nasmijali, ali on je našao pravi izraz.

Konac tjedna posvećen je odraslima. Odziv vjernika je bio dosta dobar. Na pokorničkom bogoslužju u subotu svi su se pristupili ispovijedili. A bilo nas je oko 300. Svećenici iz susjednih misija te naša dva trećoredska studenta iz Münchena: P. Nikola Barun i p. Jakov Teklić raspršili su se po ispovijedaonicama i kutovima prostrane crkve u Gaggenau i s radošću primali ispovijedi pobožnog puka.

Nedjelja je opet bila posvećena svima. Zajednička sv. Misa bila je u Gaggenau.

Duhovna obnova završila je prikazivanjem filma o proslavi Branimirove godine i diskusijom na temu: Naša iseljenička obitelj.

p. M. Barun

DORTMUND

Odzivajući se pozivu zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića skupila je Hrvatska katolička misija Dortmund dodatnih 380 maraka za poljsku braću. Tim novcem kupljeno je 7 paketa živih namirnica koje su 2. travnja ove godine poslale poljskom primasu J. Glempu u Varšavu. Misija nastavlja skupljanje pomoći za Poljsku.

KOBLENZ

Uspješan obiteljski vikend

U biskupijskoj kući za odmor i daljnju izobrazbu u Eifelu udomila se od 5. do 7. veljače 1982. godine grupa naših vjernika iz misije Koblenz. Deset obitelji s 23 djece iz Koblenza, Rheinbrohla i Bellera doživjele su ovaj vikend kao odmor, korisno međusobno upoznavanje i malu životnu školu. Za ugodno i koris-

no provođenje vremena pobrigali su se, uz župnika vlč. Petrovića i misijsku suradnicu D. Žambrek, vlč. Grošić i dva stručna predavača – liječnik i arhitektica. I bračni parovi i djeca bili su vrlo zadovoljni. Idući obiteljski vikend misije Koblenz održat će se od 19. do 21.11.1982. godine. Misionar moli sve zainteresirane da se što prije prijave budući da u Eifelu nema mjesta nego za 10 obitelji.

Ako za liječnike vrijedi riječ da je „ublaživanje boli božanski posao”, onda je još božanskije dobro odgojiti djecu. Parovi iz Koblenza na obiteljskom vikendu.

FRANKFURT

Fra Ćiri Markoč 70 godina

Naš dugogodišnji misionar u Njemačkoj o. fra Ćiro dr. Markoč proslavio je 22. travnja o.g. svoju sedamdesetu obljetnicu života. Rođen u Vodicama kraj Šibenika fra Ćiro je obnašao različite službe u svojoj zajednici. Od 1967. radi kao misionar u Hrvatskoj kat. misiji u Frankfurtu. Na 70. rođendan fra Ćiro je s četrdesetoricom svećenika, hrvatskih i njemačkih, slavio euharistijsko slavlje. Uz vedro raspoloženje za stolom govornici su evocirali zgode i nezgode svoga slavljenika kojega velik dio naših ljudi u Njemačkoj poznaje po dobroti srca, po brizi za siromašne, po lijepim propovijedima i po vedrini duha. Čestitamo!

Želimo mu puno Franjine radosti.

Učenik

P. Ćiro dr. Markoč

U Ulmu otvoren novi hrvatski Centar

Pravi putokaz za povratak

Proslava desete obljetnice ulmske misije znakovito je započela prošlogodišnjim slavljem Majčina dana, a svečano je završena 19. ožujka, na blagdan sv. Josipa radnika i skrbnika. Misija, tj. brižna majka Crkva, pod njegovo okrilje želi staviti ne samo nove misijske prostorije, nego i cijelu našu vjerničku zajednicu u ulmskom kraju, svaku pojedinu obitelj i sve naše radnike.

Zlatno doba

Pod sjenom čuvenog ulmskog Münstera hrvatska je misija otvorena 1971., dakle u doba kada Njemačka bijaše „obćana” zemlja za bujice iseljeničkog naroda, osobito hrvatskoga. Nedavno je, pak, i hrvatski svećenik misio tijekom štrajka u jednoj tvornici, jer se pred otpuštanjem našlo skoro 2000 radnika. Novo, krizno doba dođe...

Hrvatima – njemački

Oko oltara, u velikoj njemačkoj župnoj crkvi St. Georg, tijekom prigodnog euharistijskog slavlja, našli su se kanonik Adam, referent za strance rottenburške biskupije, naddušobrižnik o. Dukić, njemački župnik i još trojica hrvatskih svećenika. Više stotina naših vjernika gotovo je stalno slušalo njemačku riječ. Hrvatski otpjevano Evanđelje, pjesma – dvije i dva zaziva vjerničke molitve doimalo se kao hrvatske kapi u njemačkom moru. Pomalo zavidni bijasmo lijepom broju njemačkih vjernika. Preč. Adam hrvatski reče da nas srdačno pozdravlja, da je čuo kako Hrvati imaju veliko povjerenje u Crkvu i ponovi Papine poticaje da budemo vjerni Crkvi, Gospi i Hrvatskoj. Nije li to samo uljudnost velikih domaćina?

I gotovo smo se s time pomirili jer, unatoč svekolikom trudu djelatnika misije, bez njemačkih sredstava ne bi moglo biti ni razgranate pastoralne ni uspješne socijalne djelatnosti diljem 6 rottenburških i 3 augsburška dekanata, tj. na području spomenutih biskupija, kuda se misija prostire. Da spomenemo i ostalo: vjeronauk za ⅓ naše djece, dva sastava za mlade glazbenike, folklor za male i velike, tečajevi šivanja, krojenja..., oveći „Hrvatski vrt”, obilna pripomoć kulturnim i športskim djelatnostima naših ljudi i – sada nove prostorije s više ureda, dvorana...

Crvena, gastarbajterska nit

Sve spomenute i nespomenute prostorije misije bile su pretijesne kada je započeo prigodni program.

Blagoslov novih prostorija imao je kanonik Adam na njemačkom. I opet samo krasno otpjevana Molitva vjernika bi na hrvatskom i, jasno, Lijepa naša, koja je nekako posebno odjekivala pokraj šumnog Dunava.

Voditelj misije vlč. Kopić dvojezično je izrekao pozdrav i vrlo promišljeno i osjećajno zahvalio njemačkoj Crkvi, naglasivši da ova zemlja zauzvrat dobija daleko više – našu djecu, za budućnost presudni, drugi naraštaj. Pred nazočne, među kojima su bili ugledni predstavnici svekolikog javnog života grada, stupio je opet kanonik Adam, i to vidno potresen. Ne samo da je pokušao jamčiti da će Hrvati sačuvati indentitet, nego je odlučno izjavio da se Crkva, na usta mjesnog biskupa, velikog hrvatskog prijatelja mons. Mosera i drugih biskupa stavlja na stranu gostujućih radnika, koji sve više strepe da će izgubiti gostoprimitstvo ove zemlje.

Objašnjena zagonetka

U tom je trenutku postalo jasno zbog čega gotovo cijela Misa i program na stranom jeziku. Postalo je jasno da ono što je molila neznan njemačka gospođa, hrvatski mladić i djevojka, što su u divnom koralu izrazili pastoralni suradnik Đ. Lovrić i sestra mu Vinka nisu

obredne formule, nego živa molitva za uzajamnu dobrobit i domaćina i nas stranih sugrađana. Moglo bi se raspravljati o pravoj mjeri pri uporabi jezika na takvim susretima. Ali, više vrijedi riječ, živa ili napisana, koju razumije i shvati Nijemac, nego sve naše međusobne izmjene misli...

Njemački se vjernici za nas ne samo mole, nego i ozbiljno zauzimaju.

Vlč. Lucić je sazeo u bogatom prikazu ono što bijasmo i što sada jesmo zauvijek – nezaobilazna sastavnica Europe. „Krugovi” njegova izlaganja obuhvatili su osobito Iseljenu Hrvatsku, raspršenu po svijetu, Njemačkoj, nadležnoj biskupiji i samom Ulmu. Nije to bezimena masa od više stotina tisuća živih robota diljem ove zemlje, do stotinjak tisuća diljem biskupije, odnosno petnaestak tisuća u ulmskom kraju. To se najbolje očitivalo kada je jedan hrvatski znanstvenik – „gastarbajter”, ispričao svoje iseljeničke zgođe i nezgođe. Pjesma djece, narodna kola... izvršno su svjedočili i potvrđivali Nijemcima da su s njima i uz njih – ljudi, braća.

„Za vas ljipše u svijetu neima”

Prigodni prijem bio je još jedna prilika za upotpunjavanje svega što se izreklo u službenom dijelu programa. Razgovori, razgledanje prigodne izložbe umjetničkih radova N. Briševca, M. Tubića i Š. Tušek. Velika zidna slika, djelo g. B. Lovrića, bila je prava ilustracija onoga što se netom čulo. Pod nazivom „13 stol-

Otvaranje novih centara za strane sugrađane velik je pokazatelj ljubavi mjesne Crkve za svoju subraću

FREIBURG

Novi socijalni radnici na tečaju

Od 15.3. do 27.3.1982. održan je u akademiji Caritasa u Freiburgu uvodni tečaj za nove socijalne radnike. Sudjelovalo je šest socijalnih radnika koji su tokom prošle ili početkom ove godine preuzeli službu za naše ljude kod mjernih Caritasa.

Gospođa Slavica Tuškan, referent pri njemačkom Caritasu, pobrinula se za stručnost ovoga tečaja.

Prvi dio je vodio gospodin Günther Grosser, docent na školi za socijalni rad u Freiburgu. Ponajprije je pokušao dati kratki prikaz razvoja socijalnog rada u Njemačkoj, da bi zatim na plastičan način prikazao neke metode u socijalnom radu. Druga polovica tečaja je bila posvećena praktičnim problemima s kojima se naši socijalni radnici i naši ljudi svakodnevno susreću. Taj dio su vodili naši iskusni socijalni radnici g. Mirko Gojak iz Münstera i g. Ivan Petrović iz Koblenza. Sudionici tečaja marljivo su surađivali i na kraju priznali da ih očekuje mukotran posao.

Zahvalni organizatoru i voditeljima krenuli su obogaćeni na nove dužnosti u korist našim ljudima. *S. Herceg*

jeća kršćanstva u Hrvata" ne prikazuje samo svetišta i katedrale kuda se prostire Crkva Hrvata, nego daje slutiti da ta sveta mjesta kriju naše velikane, naše kardinale, i da u njima kuca srce roda našega koji je ne samo radi sebe, nego i radi Europe kroz stoljeća naučio krvariti za „Krst časni i slobodu zlatnu“.

Tek u kasne sate moglo se vidjeti, do tada „nevidljive“, ostale organizatore slavlja, vlč. Krištića, gđicu Kobaš, gđu Kružić, kao i neke prijašnje djelatnike misije, poput bračnog para Šošić. Srce priziva a usne spominju i ostale, nena-zočne predšasnike. Budući je korizma, ori se rodna i vjerska pjesma i izmjenjuje se s ponoćnim razgovorima, koji kao da su odjek želje voditelja da misija bude poticaj i putokaz za povratak u domovinu, ali spontani i normalni. Riječi njemačkih uglednika, vijesti o uspjehu spomenutih štrajkaša daju nade da panici nema mjesta, jer se pravna država kao što je Njemačka ne može oglušiti na riječ stranih sugrađana. *T.*

„Stopama sv. Franje“

Hodočašće u Italiju

Na franjevačkom zborovanju u Königsteinu (studeni 1981. g.) bilo je odlučeno da misije u Njemačkoj koje vode franjevci organiziraju zajedničko hodočašće pod nazivom „Stopama sv. Franje“, u prvom uskršnom tjednu 1982. godine.

Koliko je organizacioni posao bio težak i kompliciran, pokazuje i činjenica da se velik dio misija, što zbog nedovoljnog broja prijavljenih a što zbog teškoća oko usklađivanja važnijih hodočašćaničkih termina, nije uopće uputio u Italiju koja čuva drage uspomene na asiškog Siromaha.

Ipak je nekoliko skupina naših vjernika iz Stuttgarta, Münchena, Heilbronna, Frankfurta, Sindelfingena, Ludwigsburga i Pforzheima posjetilo glavnija mjesta koja su vezana uz život Utemeljitelja franjevačkoga reda. U kratkom vremenu, od 12. do 17. travnja o.g., hodočasnici su posjetili grobove sv. Ante i bl. Leopolda Mandića u Padovi. Nisu mimošli ni La Verne, brda na kojem je sv. Franjo primio Isusove rane. U Asizu, rodnom mjestu sina Petra Bernardona, obišli su crkvicu sv. Damjana u kojoj je Krist s križa govorio Franji, vidjeli su porciunkulsku crkvicu uz ko-

ju je Svetac umro, molili u trostrukoj crkvi u kojoj se nalaze posmrtni Franjini ostaci, bili u crkvi sv. Klare u kojoj je njezino tijelo i križ koji je razgovarao sa sv. Franjom. Svi su vjernici usrdno molili, a poneki su, prvenstveno školske sestre, kao zabezeknuti stajali pred ostacima franjevačke baštine i s Danteom pitali: „Oče Franjo, takvo li je dakle bilo lice tvoje?“

Posebno radostan i nezaboravan trenutak doživjeli su naši hodočasnici u Rimu, za vrijeme audijencije kod Svetog Oca, na Trgu sv. Petra. Bilo je to 14. travnja 1982. godine. Papa ih je, na hrvatskom, pozdravio ovim riječima:

„Srdačno pozdravljam sve vas, dragi moji Hrvati, koji ste amo došli iz domovine ili s rada izvan domovine. Vi ovaj put k meni dolazite u spomen 800-godišnjice rođenja svetog Franje Asiškog, da ovdje kod groba sv. Petra apostola obnovite svoju vjeru u Boga, svoju pobožnost prema Majci Božjoj i svoju odanost Apostolskoj Stolici. Ostanite uvijek vjerni slavim tradicijama svojih otaca. Svoju domovinu i svoje obitelji iskreno ljubite i svetu vjeru čuvajte gdje god se nađete. Papa vas sve voli i od srca blagoslivlje.“

Bilo je divno i dirljivo slušati kako na Trgu sv. Petra odjekuje draga hrvatska riječ iz ustiju Ivana Pavla II.

Prevodilac im nije potreban; obojica govore hrvatski. P. Luka Livaja u razgovoru sa Sv. Ocem.

BOCHUM

STRAN se predstavio javnosti

Već nekoliko godina održavaju se u Bochumu, u organizaciji Hrvatske katoličke misije, Književne večeri na kojima hrvatski studenti iz različitih njemačkih gradova čitaju svoje književne radove na hrvatskom i njemačkom jeziku. Dosada je održano osam takvih večeri. Originalna čitana djela bit će, još u toku ove godine, objavljena u posebnoj knjizi. O ovim Književnim večerima je, osim njemačkog i misijskog tiska, pisala i „Živa zajednica“.

Nedavno je taj Bochumski književni krug dobio ime STRAN. Članovi tog kruga žele riječju STRAN i njezinim simbolom vagom izreći i program svoga djelovanja: naš čovjek je u tuđini, dakle stranac, stran, a u isto vrijeme on je stranac i u ovom svijetu gdje se gotovo na svim područjima života otuđuje ili se već otuđio. STRAN želi pisati o ovom svijetu koji izlazi iz svojih bitnih kolotečina i mjeriti mu (vaga) bit i vrijeme.

Tako je 26. ožujka o. g. Bochumski književni krug STRAN održao svoju devetu Književnu večer i predstavio se prvi put javnosti. Pred lijepim brojem posjetitelja u dvorani „Mariensaal“, Hum-

Lijepa knjiga – lijepa stvar. Razgovori o knjizi i umjetnosti uvijek su lijepi i sadržajni razgovori.

boldtstr. 42, čitao je svoje pjesme poznati hrvatski pjesnik **Zvonko Plepelić**. Rođeni Velikogoričanin živi u Njemačkoj od 1957. godine. U Berlinu je studirao slavistiku i balkanologiju. U domovini je poznat po zbirci pjesama „Niti ovdje – niti tamo“. Na njemačkom su mu objavljena dva djela od kojih jedno nosi naslov „Jedem das seine oder

nicht“. Pjesme g. Plepelića zgodno su se uklopile u program i zamisao STRAN-a, a to je osmišljavanje vlastitih životnih situacija koje su razapete između „ovdje“ i „tamo“. Poslije čitanja pjesama razvila se živa diskusija u kojoj su sudjelovali hrvatski i njemački slušatelji. Na kraju je pjesnik Plepelić signirao svoje knjige.

MÜNCHEN

Izveden „Pilip Pržina – Bauštelac“

U nedjelju 7. ožujka o. g. izvedena je u Münchenu, u župskoj dvorani sv. Pavla,

Glumac Mate Jukić

monodrama „Pilip Pržina – Bauštelac“, koju je napisao radnik privremeno zaposlen u Njemačkoj – Luka Roknjačić. Glavnu i jedinu ulogu odigrao je vrlo uvjerljivo mladi glumac Mate Jukić, a guslarski dio odguslio je guslar Grgo Duvnjak. Ta monodrama, koja je bila donešena za naše čitaoce u brojevima ŽZ od lipnja do prosinca prošle godine, govori o problemima svima nama dobro poznatima, o problemima nas samih radnika na privremenom radu u tuđini. Monodrama je izvedena s velikim uspjehom i naišla je na odobravanje prisutnih gledalaca.

Budući da se „Pilip Pržina – Bauštelac“ može lako izvoditi, izvedba je jeftina i prikladna za najrazličitije prigode. Male župske dvorane su za to veoma zgodne, a njih ima na raspolaganje i svaka najmanja misija. Glumac Mate Jukić je spreman petkom, subotom i nedjeljom doći kamo god ga se pozove. Zainteresirani voditelji misija neka se jave za ugovaranje termina uredništvu ŽZ ili fra Tihomiru Grgata u Münchenu. rk

GIESSEN

Duhovna obnova u misiji

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Giesseu održana je 3. i 4. travnja ove godine duhovna obnova koju je vodio p. Ignacije Vugdelija. Iako broj naših radnika u ovom sveučilišnom mjestu nije velik, ipak se p. Ambroz Budimir, misionar, nije mogao potužiti na njihovo sudjelovanje u ovoj obnovi. Kad se uzme u obzir da su svi oni koji su bili na euharistijskim susretima i propovijedima pristupili k sakramentima ispovijedi i pričesti, onda je to mnogo. Obnova je, uz biblijsko-sakramentalni sadržaj, imala i franjevačku notu zbog proslave 800. obljetnice rođenja Franje iz Asiza.

KARLSRUHE

Članovi njemačke katoličke župe sv. Elizabete u Karlsruheu prodali su u uskršno vrijeme 200 kita cvijeca i utržak od 329.10 DM poslali, kao i prošlih godina, Karitasovoj djeci u Zagreb. Zbilja lijepo!

STUTT GART „Ako vas majka ostavi, ja vas neću ostaviti”

Hrvatska katolička misija u Stuttgartu 28. ožujka o.g. svečano je slavila. I s punim pravom! Naime, toga dana našu zajednicu pohodio je mjesni biskup dr. Georg Moser u pratnji biskupijskog referenta za strance, kanonika Jürgena Adama. U crkvi sv. Eberharda gdje se redovito održavaju naši nedjeljni euharistijski sastanci biskup je predvodio euharistijsko slavlje. Asistirali su mu kanonik Adam i voditelj misije dr. Pavao Žmire. Na sv. Misi okupilo se oko 2000 hrvatskih vjernika. Na početku slavlja u ime misije i vjernika biskupa je pozdravio voditelj fra Pavao zahvalivši biskupu za naklonost prema Crkvi u Hrvata. U ime mladih i djece pozdrav je uputio mladić Ivan Čorić izrazivši radost što je biskup među nama, a buket ruža predala je biskupu Marija Primo- rac.

U propovijedi biskup je pohvalio naše vjernike i izrazio radost što s nama može slaviti Euharistiju. Mitru u kojoj je slavio sv. Misu izradile su hrvatske časne sestre. To je biskup posebno i ista-

knuo. Izrekao je hvalu našim vjernicima, našim obiteljima i našim svećenicima za svjedočenje koje pružaju u svojoj vjeri. Ujedno se ispričao za sve neljubaznosti koje naši ljudi doživljavaju u susretu s Nijemcima. Biskup je, između ostalog, još rekao: „Ovdje trebamo jedni druge... Mnogima je teško naći dobar stan, neki imaju problema s radnim mjestom. Uz to sigurno imate čežnju za svojom lijepom domovinom koju sam i ja vidio. Nije sramota čežnuti za domovinom. U ovoj situaciji koja je teška, Crkva želi biti most za prebrođenje svih poteškoća... Nigdje nismo napušteni... Bog nam poručuje: ako vas majka ostavi, ja vas neću ostaviti. Zato vas molim da obnovite svoju pobožnost i svoju vjernost u Velikom tjednu.” I na kraju mons. Moser sve je vjernike pozvao da ne žive u strahu, nego u nadi u Dobrog Pastira. Nakon toga vjernicima se predstavio na hrvatskom jeziku novi referent za strance Jürgen Adam. Pozvao je sve hrvatske vjernike da ostanu vjerni Bogu, Crkvi i domovini.

Na prikazanju mladi u narodnim nošnjama donijeli su darove na oltar. Poslije pričesti djeca su pod vodstvom s. Alojzije i p. Marinka otpjevala dvije pjesme na hrvatskom i jednu na njemačkom jeziku. Prije nego je podijelio svoj blagoslov biskup je još jednom svima toplo zahvalio, posebno djeci, koja su naše cvijeće i naša nada. Poslije euharistijskog slavlja biskup se zadržao s hrvatskim vjernicima u prostorijama misije „Stella maris”. P. Marinko Vukman

Natjecali se u odricanju

Kako smo i izvijestili u posljednjem broju „Žive zajednice” najmlađi Hrvatske katoličke misije u Stuttgartu uključili su se kroz korizmu u akciju „Moj dinar za braću u bijedi”. Na taj su način željeli razveseliti svoje vršnjake za koje se brine naš Karitas u Zagrebu. Svoje „dinare” oni su na Cvjetnicu donijeli u crkvu sv. Eberharda. Svečanost je tog dana bila na poseban način povezana s domovinom jer smo u svojim rukama držali maslinove grančice s našeg plavog Jadrana. Djeca su svoje priloge donijela na prikazanju na oltar. Bilo je dirljivo iskustiti kako naši mladi duboko suosjećaju s onima koji trpe. Svojim korizmenim odricanjem oni su skupili 2.500,- DM. Mv.

MANNHEIM

Vijesti iz misije

1. U akciji pomoći poljskom narodu poslano je iz misije Mannheim 35 paketa na pojedinačne adrese s brojem djecom u obitelji tokom zime i proljeća tekućih godina. Osim toga sakupljeno je i poslano u gotovom novcu 2.312,00 DM. Od pošiljke u novcu, kako su javili iz Poljske, nabavit će se lijekovi za bolesnu djecu.
2. U toku korizme 1982. i posebno u uskršno vrijeme pristupila je sakramentu sv. ispovijedi 1041 osoba.
3. Dne 18. travnja 1982. godine – Bijela nedjelja – pristupilo je 38 djece prvoj sv. pričesti.

NEUSS

Od 1. svibnja 1982. godine održava se u Bergheimu, St. Gereonskirche, Van Gillstrasse, misija Neuss, svake druge i četvire nedjelje u mjesecu sv. Misa za hrvatske katolike u 16.00 sati.

Sigurno je da nijedan Ordinarij u Njemačkoj ne posjećuje tako često naše vjernike kao rottenburško-stuttgartski biskup dr. G. Moser

DARMSTADT

Mali događaji – veliko značenje

Da bi mali događaji postali velikima, treba im otkriti značenje i smisao. Skupina naših ljudi, uglavnom mladih koji slabo vide, uputila se 27.3. o.g., pod vodstvom s. Božene Duvnjak, iz Darmstadta k rimskom specijalisti za očne bolesti dr. Marchiu. Liječnik ih je sve pregledao i propisao liječenje. Postoji velika nada da uspjeh neće izostati.

Radost naš putnika dosegla je svoj vrhunac 31. ožujka. Tada su svi osobno pozdravili Sv. Oca i primili njegov apostolski blagoslov za sebe, za sve svoje i

za cijelu misiju Darmstadt. Dražan je uspio reći Papi da će ove godine primiti prvu sv. pričest. Drugi su izražavali svoje zadovoljstvo što im Vrhovni svećenik govori jezikom koji i sami u tuđini trebaju učiti, jer je to njihov materinski jezik. Papa je svakom pojedinačno ponešto rekao i sa zadovoljstvom ponavljao riječi koje mu je uputila gospođa Brajko. Ona je naime govorila Papi da pravi kršćani mole za svoje neprijatelje i za neprijatelje Crkve. Dajući blagoslov Sv. Otac je je kazao: „Bit će sve dobro, bit će sve dobro“. Majke su plakale. Tajnik Ivana Pavla II svima je podijelio krunice s papinskim križićem. Taj će ih dar trajno sjećati istine da oči vjere vide više nego tjelesne oči.

NN

Mladić Ivan Galešić kao da ne vjeruje svojim očima da ima sreću razgovarati s Papom

Nesvakidašnje pismo

Cijenjeni urednici!

Nadam se da ovo pismo neće završiti u košu. Dugo već želim pisati „Živoj zajednici“. Ta i ja se ubrajam u ovu našu hrvatsku živu zajednicu u Njemačkoj i osjećam potrebu nešto ovoj zajednici priopćiti. Nemojte me krivo razumijeti – baš živa toliko nisam. Ali životarim. Bolje reći –

ne dam se. Od vremena do vremena prikupim malo snage pa oživim, ali, znate vi to bolje od mene, slabi smo mi ljudi, pogotovo mi žene, pa većinom padamo u mrtvilo. I tako, u mrtvom krugu vrtimo se od teških dana do još težih noći. Iz tjedna u tjedan, iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu uvijek ista pjesma: trči, djecu podaj komu bilo na čuvanje, idi na posao, s posla opet nekud na „crno“ zaradi štogod i radi, radi, radi... Ta, što više maraka trebamo zaraditi, sve je skupo, a trebali

bismo ono... Imamo kuće, stanove, auta, oročeni novac kod banke – ali opet nam nešto treba. Kod mene to „trebanje“ ne ode u tom pravcu. (Valjda nisam uspjela dovoljno zaraditi i ne osjetih „uživanje“ u svojoj kući, u svom stanu ili dobrom autu...) Ali isti problem. Ja trebam jesti! Jest nešto – specijalno. A što to? Ne znam ni sama, jer što god pojedem trebam nešto drugo. Tako, gutam i, da ne kažem, žderem čokolade da bih se osjećala „slatko“, a ono baš suprotno. Ne baš gorko. Ali prazno, prazno... Nezasito!

Drugi, opet, piju – što više čaša to su žedniji. Treći nastoje stvoriti ugođaj da su sretni, blaženi, pušeci cigaretu za cigaretom. Mnogi isprobavaju i drogu. Neki, opet, misle da će mijenjanjem seksualnih partnera ili maštovitosti u odnošaju s partnerom doživjeti mir, savršeni mir, sreću. Da, lijepo im je časak, ali poslije toga zjapi ponor još veći. Ponor koje ne uspijevamo ispuniti ničim. Niti preskočiti. On je pred nama, on je iza nas.

Iscrpla sam mnogo snage pokušavajući ispuniti tu prazninu koja je zjapila u meni i već sam bila skoro „umrla“. U zadnji čas sam se trznula. Izdvojila sam se desetak dana iz ovog života, iz ove jurnjave. Odlučila sam u miru razmisliti: čemu sve to? Zašto sam uopće ovdje u ovoj zajednici koja se zove živa, koja nosi život, a života malo ima.

Tako sam u miru provela tih desetak dana: bez cigareta i alkohola, umjereno sam jela i pokušavala sam – moliti. Pokušavala sam Bogu otvoriti svoje srce i slušati ga. Dok sam jedan dan tako postila – ali ne zato što mi to Crkva zapovijeda, nego, eto htjela sam sebi prouzročiti glad da već jednom razjasnim što to u meni stalno traži jesti – dogodilo mi se nešto čudno. Uvijek nastojim izgledati „normalno“, ali kad čujete moju ispovijest za mnoge ću biti luda. Pa neka. Ipak ću vam je ispričati.

Dakle, osjetih tako jasno, tako duboko, upečatljivo, tako silno, da mi tijelo nije gladno, ali – duša mi je gladna. Duša mi je žedna. „Žedna mi je duša Boga živoga“.

Hm, čudno mi je bilo – otkud sad to? Otkud ta glad za Bogom? Nastojim redovito ići u crkvu, na sv. Misu, redovito primiti sakramente, jednom riječju, nastojim izvršavati sve to što držim da Bog od mene traži. Pa, što još trebam činiti? Vrlo jednostavan odgovor – MOLITI. Da, pa molim. Nisam baš često. Ali kad god

Socijalni savjetnik...

imam vremena – molim. Zapravo, vrlo rijetko imam vremena. I tada, dok molim, često mi misli odlutaju nekamo – zaboravila sam uplatiti onaj račun, nisam završila taj posao, nisam djetetu uspjela odrezati nokte, ah, o ovom trebam pisati... Tako vrlo često prekinem molitvu, ili dalje izgovaram riječi, ali sasvim deseto mislim. Tako na kraju ne znam pravo ni što sam sve „izmolila“.

Da, moram i to spomenuti. Molitva mi većinom ima ozračje „izmoljavanja“, tj. od Boga tražim nešto – bilo to da mi djeca budu zdrava, da me muž vjerno ljubi, bilo... Što bilo već, uglavnom nešto tražim od Boga. Isus reče: „Kad molite, ne izgovarajte isprazne riječi kao pogani... jer i prije nego ga zamolite, zna Otac što vam je potrebno“. Pa kako trebam moliti? Jednostavno. Potrebno je redovito povući se u tišinu svoga srca i osluškivati Boga u sebi. Pustiti Boga neka govori umjesto nas. Nemojte samo pomisliti kako je to jednostavno izvodljivo. Dapače, to je vrlo teško! Lakše je ići širokim nego uskim, trnovitim putem. I „tijelo“ se opire molitvi! Pronađe tisuću isprika da se molitva propusti danas, pa sutra – i onda kad molitva postane neredovita, nema više učinka. Čovjek ponovno osjeća glad.

Pokušavajući to prihvatiti, sjetih se da sam negdje u našem tisku pročitala kako je majka Terezija za svoje redovnice uvela obvezatno jednosatno klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, svaki dan. U početku se činilo da je to na neki način promašaj, jer sestre imaju vrlo mnogo posla (uostalom, i rad je molitva), ali u praksi se pokazalo sasvim drugačije: sestre su uspijevale napraviti puno više nego prije dok nisu imale klanjanje svaki dan. I radom se može moliti. I dobro je da rad uzmemo kao molitvu, kao slavljenje Oca, ali je vrlo potrebno da se čovjek svakodnevno sabere u tišini, da ostavi za nekoliko minuta ovaj život i posveti ga samo Bogu. Hranimo svoje tijelo. Za to uvijek nađemo vremena. Dušu zaboravljamo „hraniti“.

Gradimo kuće, namještamo stanove, uređujemo, a zaboravljamo načiniti hram Duhu Svetom u našim srcima.

Sa željom da što više članova ove naše Žive zajednice odvoji savkodnevno barem pola sata za meditiranje (uz izvrsna uputstva dr. Ivančića iz Malog koncila, u rubrici Naš meditativno-molitveni sastanak) pozdravlja vas *Milica Stanić Z.P.*

Ili dokaži 12 četvornih metara, ili seli!

Strance u S. R. Njemačkoj posebno po-gađa vladina restrikcija po kojoj moraju dokazati da imaju dovoljno stambenog prostora. Poznato je da, već godinama, stranci žive u bijednim, obično jako skupim stanovima. Za „kokošinjac“ iznajmljen stranom sugrađaninu tražio je, i još uvijek često traži, njemački vlasnik velike svote maraka. Stranci, kako je dobro poznato, najredovitije i žive u podrumima i potkrovljima – tu se Nijemcima ne živi. Vlasti se zbog tih jadnih stambenih prilika stranaca dosada nisu previše uznemirivale. Sada, u vrijeme gospodarske krize, stvari izgledaju drukčije. Predstavnici vlasti pregledavaju stanove stranaca i onaj koji ne može dokazati da ima barem 12 četvornih metara stambene površine, bit će protjeran iz ove zemlje, pa bio on i iz Evropske zajednice. Za dijete iznad 6 godina također se traži da ima najmanje 12 četvornih metara stambenog prostora na raspolaganju. Za dijete ispod 6 godina „dovoljno“ je dokazati „samo“ 8 četvornih metara. A gdje naći stan u ovoj oskudici stanova? O tom ni najodgovorniji ne razmišljaju dovoljno. Gospodin Herberholz, poslanik SPD-a, izjavio je ovih dana da je pristojan stan nužno potreban da bi čovjek mogao živjeti dostojno čovjeka, ali mu se čini „grotesknim da se od stranaca traži nešto što milijun i 200 tisuća njemačkih sugrađana također nema“. Treba li i njih protjerati budući da nemaju dovoljno stambenog prostora? Svako novorođenče stranih roditelja može lako „skriviti“ da cijela obitelj izgubi dozvolu boravka. I to u socijalnoj, obitelji otvorenoj S. R. Njemačkoj! Isti poslanik misli da upravni propisi u vezi sa zakonom o strancima pokrajinâ Rheinland-Pfalz i Baden-Württemberg pokazuju neprijateljsko raspoloženje prema obitelji (zanimljivo je da u ovim pokrajinama vladaju kršćanski demokrati!) budući da legalno zaposleni stranci ovdje često ne mogu živjeti zajedno sa svojim obiteljima. A na to imaju pravo po njemačkom ustavu i po međunarodnim zakonima.

Iv.

Zur Nachweisung der angemessenen Wohnfläche sagte der Abgeordnete Herberholz: „Es ist grotesk, von Auslän-

dern etwas zu fordern, was selbst 1,2 Millionen deutscher Staatsangehöriger nicht nachweisen könnten“.

Piše li nam se loše?

Nitko od stranaca u Saveznoj Republici Njemačkoj nije u zavidnoj situaciji. Misle li Nijemci na Turke, kad govore o strancima, ili na strance općenito, kad govore o Turcima, zapravo je svejedno, svi smo mi u istom košu, ili barem sličnom. Bolje rečeno, u najgoroj su situaciji Marokanci, Tunežani i građani Jugoslavije.

Da, dragi čitatelji, stjecajem okolnosti i mi smo se našli među onima, kojima se najgora piše! Sam predsjednik Saveznog zavoda za rad u Nürnbergu, Josef Stingl, izjavio je ovih dana:

„Izuzevši Jugoslaviju, Maroko i Tunis, u dogledno će vrijeme sve druge zemlje, iz kojih dolaze strani radnici, uživati slobodu pri izboru radnog mjesta za svoje građane u Saveznoj Republici Njemačkoj...“

Turci su, koliko se god spominju u ovo vrijeme različitih hajki na strance na prvom mjestu, ipak u boljem položaju od nas, jer njihova će zemlja u doglednoj budućnosti pristupiti Evropskoj zajednici. Zna se, da će uz taj pristup biti vezane različite klauzule, kako bi se dugoročno onemogućilo da turski građani navale ovamo, ali za one koji su tu položaj će biti osiguran. Slično vrijedi za Španjolce, Portugalce, da se o Talijanima i Grcima, koji su već članovi Evropske zajednice uopće i ne govori. Drukčije je s građanima Jugoslavije, čija zemlja zbog poznatih političkih, geopolitičkih i ideoloških razloga neće vjerojatno nikada htjeti ni smjeti pristupiti toj organizaciji. Što će se to nepovoljno odraziti na status njezinih građana u Saveznoj Republici Njemačkoj, neće na kraju krajeva nikoga zanimati.

Nikoga? Na sreću, to se ne može reći. Uvijek, kako u prošlosti, tako i danas i sutra, uz tog će našeg čovjeka stajati njegova Crkva, Crkva katolička, sa svojom univerzalnom misijom, svojim poslanjem koje izvršava u cijelom svijetu, među svim narodima, svim rasama. Ta će crkva i svojim velikim utjecajem pomoći svima nama, da se ni u tuđem svijetu ne nađemo sami, bez oslonca i na zadnjem mjestu po svojim pravima.

Milan Vucković

„Recite svima da volimo Boga!”

Diljem domovinske Crkve dolaze naša brojna djeca na vjeronaučnu pouku. U nekim sredinama zapravo ni nema djeteta školskog uzrasta koje sa svojim svećenicima i časnim sestrama ne uči evanđeoske istine. Ni srednjoškolci ne zaostaju za svojom mladošćom braćom i sestrama. Oni žele ostati „čvrsti na vjeru”. I oni dolaze u vjeronaučne dvorane upoznati Isusa Krista i smisao života – a to im nitko kao Crkva ne može omogućiti. Dolaze svakog tjedna po nekoliko puta na vjeronaučne sastanke, a u danima duhovne obnove i pučkih misi-ja okupljaju se u nevjerovatno velikim

Predavaču je na kraju obnove jedna predstavica mladih, uz pozdrave, rekla i ovo: „Naš je Gospodin s nama. To što smo na zemlji, ne znači da smo nisko – nebo je u nama visoko. A tko ne nosi u sebi neba, uzalud ga traži u čitavom svemiru. Sinjska mladost vjeruje. Recite svima da volimo Boga. Nismo savršeni, ali se uzdamo u Kristove riječi: ‘Vjera te je tvoja spasila’. Znamo moliti. A zar će nam dati kamen ako zaištemo kruha? Mi volimo Boga – ta on nas je ljubio prije nas. Sinjska mladost vjeruje. Iza obzorja naših križeva čeka nas uskrsnuće.”

Vjerojatno jedinstvena slika u Evropi: Sinjska mladež dolazi u četveroznamenkastom broju na duhovne obnove

skupinama. Posebno, naglašavamo, u nekim mjestima.

Tako je koncem ožujka ove godine urednik „Žive zajednice” držao trodnevna predavanja sinjskoj mladeži u Gospinu svetišću. Prostrana Gospina crkva bila je pretijesna da ih sve primi. Svake večeri, poslije škole dakle, slijevalo se mnoštvo od tisuću djevojaka i mladića da čuje riječi Pisma, vjere, nade. Dolazili su mladi moliti, slušati, razmišljati, pitati. Tisuća mladih! I to u naše vrijeme! Divna, a u Evropi vjerojatno i jedinstvena slika. Svi su se četvrtog dana duhovne, uskrsne obnove i ispovijedili i po tko zna koji put opovrgli tvrdnje nekih mudrijaša da je sakramenat pomirenja zastario. „Mi – rekoše nam – želimo s Isusom Kristom, u vjeri, oblikovati i živjeti svoje sutra.”

Da, mladi imaju svojih križeva. Zato poslije predavanja rado razgovaraju, pitaju. Interesiraju se i za svoje vršnjake u inozemstvu. Donosimo za našu mladež u Njemačkoj nekoliko pitanja koja su našem uredniku postavljali sinjski srednjoškolci:

- Zašto na Zapadu ima dosta mladih samoubojica?
- Molila bih da mi odgovorite kako naša mladež koja živi izvan domovine vjeruje i ljubi Boga? Da li su čvrsti i postojani u vjeri ili su se možda pokolebali, otišli od Crkve? Da li visoki standard može izmijeniti dušu, osjećaje i vjeru?
- Zašto se mladima servira toliko pornografskih filmova i revija?
- Što mislite o današnjoj mladeži? Ide li u susret Bogu ili ne?

- Što pruža kršćanstvo mladom čovjeku dvadesetog stoljeća?
- Da li marksizam nužno uključuje i borbu protiv religije?
- Kakav je vaš stav prema marksističkom učenju?
- Može li se nauka protiviti vjeri?
- Da li je do Galilejeva slučaja došlo zbog neznanja, nesporazuma ili nečega trećeg?
- Da li je današnja žena izdala svoje glavno poslanje – majčinstvo?
- Zašto se danas žena prikazuje kao predmet izživljavanja?
- Zašto su zabranjeni intimni odnosi s voljenom osobom prije braka?
- Da li je bolje reći da je vjera privatna ili osobna stvar svakog vjernika? Ili je nešto treće točno?

Toliko domovinski srednjoškolci.

Mi sa svoje strane najusrdnije umoljavamo sve naše mlade čitatelje da za „Živu zajednicu” odgovore barem na neko od navedenih pitanja domovinske mladeži. Svi će odgovori, i anonimni, biti objavljeni. Unaprijed zahvaljujemo. *IV*

Došlo je vrijeme da se čita Kapor

Došlo je vrijeme da se pokuša odgonetnuti tajna koja se krije u modrim pjesmama pastirske mladosti. Došlo je vrijeme da pogledamo jedni drugima u oči i kažemo: „Malo je ljudi danas. Da li sam ja čovjek?” Uvijek u nekoj okolini pršte bombe. Nikako da shvatimo gdje su, koliko, kako ubijaju. A one nas polako, lagano izjedaju, oštire i sirove. Pitam se, uslijed čega je došlo do ovolikog razilaženja ljudi u mišljenju, ponašanju, odnosu čovjeka prema čovjeku, nepovjerenju...?”

Da, to se ja pitam, ali odgovora nemam. Ja sam samo atom u nizu atoma, jedan čovjek na čitavom našem malom planetu. Ne zavaravam se, ima i drugih koji se bave ovakvim mislima kao i ja, ali nemam dokaza za to pa zbog toga i mislim da sam jedina koja se ovakvim

„Život mi daruj, Božje“!

U posljednjem broju „Žive zajednice“ izvijestili smo o smrti nekoliko naših dragih pokojnika. Među njima je i Božena Repovečki koja je preminula u 21. godini života. Za vrijeme boravka u bolnici Božena je molila, razmišljala. Dio tih svojih razmišljanja ona je i zapisala. Donosimo za naše čitatelje, posebno mlade, ovo potresno razmišljanje o zdravlju i životu koje je Božena napisala, na njemačkom jeziku, kratko vrijeme prije svoje smrti:

„Dan za danom, tjedan za tjednom, mjeseci... Koliko još? Koliko ću dugo moći sve ovo izdržati? Da li ću uopće ozdraviti? Kada? Koliko ću još dugo živjeti? Zašto je ova zločesta bolest došla upravo na me? Tisuće misli i još više pitanja. Kako to, zašto ja?“

*Tag für Tag. Woche für Woche. Monat...
Wie lange noch? Wie lange werde ich das alles noch aus-
halten? Werde ich überhaupt wieder gesund? Warum? Wie
lange werde ich noch lange leben können? Warum hat diese
böse Krankheit jetzt gerade mich getroffen? Tausend Gedanken
und noch mehr Fragen? Wieso, Warum, Ich?*

Faksimil pisma pok. Božene Repovečki

mislima bavi. Kako da kažem „Ostanite ljudi“, kad i ja moram krenuti onom istom rijekom kojom svi idu.

Tko će mene čuti, tko će meni reći da sam u pravu kad smo svi podjednako zatrovani nekim zlobnim smogom. Plakati – ne vrijedi. Čitat ćemo Kapora. Slušat ćemo tajne pastirskih pjesama koje su modre jer su najbliže čovjeku i jer su najdalje od čovjeka. Ali nećemo pogledati jedni drugima u oči. Tu osobinu ljudi gube. Lakše je gledati u nebo i uništavati zemlju nego pustiti pogled da se truje u tami rupe koju je ostavila bomba.

Ali tješim se i ja, tješim se time što će biti još onih koji će čitati razvučenog i iskrenog Kapora, još onih koji će se htjeti oduprijeti velikoj rijeci koja nas vodi u najveću ljudsku glupost – strah od nas samih. I nepovjerenju čovjeka prema čovjeku.

Vjeroučenica, Koblenz

Tko mi može na sve ovo odgovoriti? Samo Bog. A onda još i ova neopisiva čežnja za domovinom! Misli lete k svakom i najmanjem dijelu moje domovine: k svakom stablu, livadi, k svakoj šumi gdje sam se kao dijete igrala. Sve me boli, sve u meni čezne za zdravljem. Da, zdravlje, to je sve što sada na svijetu želim. Samo to jedno želim. A prije sam mislila: da mi je ovo, da mi je ono. A sada samo jedno – zdravlje.

Zašto svi drugi imaju pravo na život, a samo ja ne? Što sam ja Bogu skrivila? Zašto to mora ovako biti? Dvadeset i jedna godina! Istom iz dječje kože izišla! Zašto ja ne mogu ostvariti svojih životnih ciljeva? Da, jahanje, konji, obitelj, djeca! Zašto? To ja vjerojatno neću nikada imati. Moj je život izgubio smisao. Ali ja bih htjela živjeti. Život je

tako lijep, samo to ljudi ne znaju. Ni ja to nisam znala dok sam bila zdrava, ali sada? Sada se trudim samo još oko života. To je najljepše što nam je Bog dao. Mi se s tim igramo, a neki neće nikada shvatiti kako je život lijep. Ali ovako živjeti iz dana u dan, u neizvjesnosti? Koliko još mogu živjeti? Mjesec ili više, godinu dana ili manje? I svaki put kad kroz prozor pogledam lomi se moje srce od čežnje. Ovu slobodu neću više nikada doživjeti bez svijesti da sam tako teško bolesna. Juče sam bila u vrtu. Kakve li ljepote! Miris pokošene trave, ruža, stabala, grmlja, miris ljeta. Kako li je nebesko sve to. To sam sve samo kao dijete u svojem rodnom selu osjećala. A kad postanemo veći, to ni ne opažamo. Nemamo vremena za to. Stres, trka za novcem, autom, kućama. A na prirodu jedva da tko i pazi. A kako li je ona lijepa uza sve zagađivanje okoliša?! Zbilja je lijepo živjeti. I onda kad nemamo ništa osim svojega golog života! Zašto to ljudi ne cijene? Život, daruj mi, Bože, život i ja ću ga sada znati cijiniti.”

b. Repovečki

„Boga vidi tko mu gleda stvore“

Mjesec je svibanj. Kroz gradski smog prodire više zraka sunca, više topline, ali to je tek djelić svibnja.

Svibanj treba doživjeti u prirodi, premda se „povratak prirodi“ sve više pretvara u parolu, a priroda u izgubljeni, traženi i nenađeni zemaljski raj, pun otpadaka nakon izletničkih invazija.

U nekom sačuvanom kutiću prirode „susrest“ ćemo svibanj. Ali, kakvo će biti viđenje svibnja?

Oči djeteta upijat će raskoš boja. Dijete će čuti pjev ptica, žuborenje potoka.

U očima starca cijeli spektar boja pomalo se muti a ljepota prirode samo je spominjak na mladost.

Oči osoba opterećenih radom i sticanjem više gledaju oblike i boje automobila drugih izletnika, nego oblike i boje u prirodi.

Životnost prirode u svibnju možda najbolje zapažaju oči... sva čula i – srca mladih.

Odsjaj sunca, vlasi koje vijore na vjetru, plavkasto-platinasti odraz vodene „čipke“ u očima, cvijet s ljubavlju ubran – to je svibanj. Svibanj je u pjevu ptica, pobožnoj šutnji i svakom otkucaju ustreptala srca. Svibanj je bogatstvo života koje se tijekom zime u klci pritajilo, koje je tijekom dosadašnjih proljetnih mjeseci cvalo, a sada se veličanstveno rascvalo u svakoj vlati trave, u svakoj kruni cvijeta, u svakom ptičjem peru.

Svibanj je nalik ruži. Kada prestaje biti pupoljak, kada joj latice krunu tvore, to je kraljevski trenutak ruže. Svibanj je takav kraljevski trenutak proljeća. Proljeće je simbol stalne obnove života, a svibanj bogatstva njegovih oblika. Ali, svibanjske ljepote ukazuju i na zakon života: bujanje života je ograničeno. Na početku je sve neprimjetna klica. Na koncu sve vene, nestaje, umire kao zrno bačeno u zemlju, da bi kroz klicu ponovno, kao novo oživjelo. Zaustaviti taj svibanjski, najbujniji i najljepši trenutak nije moguće poradi zakona života.

Ali, srce i duša čovjekova, cijelo biće njegovo može i treba živjeti neprestani „mjesec svibanj“. Može i treba neprestano cvasti, bujati u svoj životnosti, ljubavi i bogatstvu oblika onog stanja i života na koji smo se ponovno rodili iz krsnog zdenca.

Božo

CRTICE IZ ŽIVOTA NAŠIH ISELJENIKA

Priča o ljubavi

Dok je autobus klizio ispod mrkih gora Švicarske, pun vedrih hrvatskih proštenjara, pa prešao granicu i krenuo prema zelenim brdima Njemačke, Anica od svega toga nije ništa vidjela, nego je zurila u šiju i tamnu kosu mladog zemljaka pred sobom, koji joj upade u oči već kod zajedničke Mise u Einsiedeln. Sva je zadrhtala kao da joj živa žeravica opekla zjenice. Puk je u autobusu gromko pjevao crkvene i narodne popijevke ili, pod vodstvom fra Jure, zajedno molio kronicu. Mlađi su ljudi kradom jedan drugome pružali oštru rakiju. „Bože dragi, što bi to bilo, da nisam možda bolesna?“, razmišljala je Anica. „Bože mi prosti – ljubav? U mojim godinama?“ Svi su ga zvali Marin, i to je bilo sve što je o njemu do Freiburga znala.

Ni mlada ni lijepa, Anica je već dvanaest godina mirno vršila svoj čedni posao, slala materi udovici izdržavanje, a nešto malo i uštedila. Ali do danas nije naišla na „pravoga“. Kad bi je fra Jure zbog nemara u odjeći i izgledu blago korio, samo se smijala: „Za koga da se još kitim s mojih trideset godina na leđima?“ Iako je fra Jure često zapitki-vao, kad li će ga već pozvati u svatove, pa da u njezinu sreću ispije bokal dobrog crnog iz Dalmacije, odakle su oboje bili rodom, Anica se već davno bila pomirila sa sudbinom da ostane djevojka. „Ko će me uzet ovako lipu? Je l' bi me ti uzeo, fra Jure, daj reci pošteno?“ On digne ruke kao sveti Franjo pred vukom iz Gubbija: „Ma vidi lude ženske glave! A zar sam ja lip, pa me svejedno svi vole!“ Onda je uzme pod ruku pa će ozbiljno: „Zar ti, Anko moja, viruješ, da ljubav pita za vanjsku lipotu? U ljubavi je svak lip, ljubav polipšava svakog, ka neka svića u duši. Nađi ti samo poštena čovika, pa ako te voli, za nj si najlipša na svitu, viruj mi!“

U švicarskom prošteništu Anica je žarko molila da joj Gospa isposluje kod Boga dar prave, čiste ljubavi. Onda se odmah zastidila te čežnje, kao da želi nešto grešnoga, ali Marijin pogled je pouči: „Ta, Bog je sama ljubav! On je stvorio muža i ženu da zajedno žive – zar bi onda njihova ljubav mogla biti grešna?“

Kad su se zaustavili zbog kratkog odmora u lijepom gradu Freiburgu, pa iza posjeta velebnj katedrali posjedali u

hladovinu, Anica kao slučajno sjedne uz Marina. Blaga večer svibanjskog dana mirisala je po cvijeću i livadama blizog Schwarzwalda. Kao da ga je vonj šuma pecnuo u nos, Marin se naglo okrene, pogleda Anicu pa osjeti nešto nepoznatoga u srcu, kao da ga je munja pogodila.

Netko će nabaciti, da je takvih djevo-jaka nažalost malo. „Ne moš nać danas poštenu curu – kako ćeš se onda ženit?“, govorio često Frano s Braća, koji je godinama tražio djevojku. „Moj Frane“, odgovarao fra Jure, „jabuka pokvari jabuku. Ako su divojke pokvarene, što ja ne virujem, a ko i' je pokvarija?“ Ali taj govor o zlim curama znam iz dugogodišnjeg iskustva s našim zemljacima u inozemstvu, je isto onakav bajka kao kad bi netko tvrdio, da su svi Beograđani lopovi zato što u gradu ima tri posto džepara.

Poslije onog prvog susreta Marin i Anica su se viđali pred crkvom i na zabavama Hrvatske katoličke misije. Nije badava fra Jure govorio da su prošteništa najbolji ženidbeni posrednici: „Tu uvijek nešto iskoči: Il' divojka za udaju ili mladi fratrić za naš red!“ Među njima je sve išlo dobro dok nije iskrsla Stana, Aničina kolegica na poslu, zavidna svemu i svakomu, upoznata s najnovijim vijestima i tajnama, a jezičava da Bog sačuva. Za Stanu je Aničina sreća bila kao neka uvreda časti. „To ne sme da bidne!“, govorila Stana, koja se služila starosrpskim izrazima rodne Crne Gore, uvijek kad bi štogod zlobnoga smišljala. Marin, jedan od veselih momaka iz Sviba, vrlo društven, godinu dana mlađi od Anice, a ova onako povučena i čedna. To Stana nije mogla podnijeti. I tako je počela pričati bajke o Marinu, dok one nisu dospjele do Anice.

Jednom nakon Mise ugleda fra Jure Anicu svu zaplakanu da bi se kamen smilio: „A nu, Anko, što ti to ovako kukaš?“ Ona se zacrvni pa će tiho: „Eto, prošla cijela ljubav, više se ne udajem.“ Onda ispriča kako je čula sve ono o Marinu: da je prije ulazio u one nepoštene kuće oko kolodvora, da je neko vrijeme dapače stalno živio s nekom od Livna, i sve tako po redu. „Sve je to sprdačina, fra Jure, a ne ljubav pred Bogom!“ Fra Jure se zamisli: „Ima sigurno i ljubav svojoj strana, Anko. Znam i ja, da naši ljudi u tom mlogu griše, to je grijota prid Bogom, nema tu vajde! Al' svejedno ja naše ljude u tuđini mogu razumit:

Piše Ivo Hladek

godinama žive mladi ljudi ovdje sami, bez majke, sestre il žene, odu jednom godišnje kući, a šta sve drugo vrime? Nisu ni oni od kamena. Ima gori i veći grija, viruj mi, od tjelesne slabosti: mržnja, zavist, kleveta, škrtost prema djeci.“

Anica se pobuni: „Ma to je protiv šeste zapovidi, to je bludnost i nečistoća tila!“ „A šta da ti ja ka' fratar na to odgovorim? U Novom zavitu nema nečistoće tila, opasna je nečistoća duše!“

Anica se nije mogla smiriti, propala je, osušila se kao cvijet bez sunca i vode. Fra Jure motri ispod oka cijelu tu ljubavnu nesreću pa konačno veli sam sebi: „Bog onome pomaže ko sam sebi pomogne!“ Jedne nedjelje iza Mise odvede on Marina i Anicu u obližnju kavau, naruči pića pa im ispriča svoju najdražu zgodu iz „Cvijetića“ svetog Franje: „Jednog dana našli Franu u šumi, sjedi pod stablom i gorko plače. 'Zašto plačeš?', pitala ga braća brižno, a on će im samo: 'Žalostan sam na smrt što tako malo ljubimo Boga i bližnjega svojga!' I stalno on to ponavljao kao pobožnu popijevku, dok se nije umorio i zaspao pod drvetom. A vi dvoje? Volite se, a mučite ovako jedno drugog! Nije svit propao od mača i topova, a neće propast ni zbog atomske bombe – al' ćemo svi nestat, ako ne bude međ nama više ljubavi!“

Nakon jedne ili druge trzavice, fra Jure uzeo inicijativu u svoje ruke: odredio svadbu, vjenčao ih u crkvi i krstio prvo dijete. „E da nije bilo tebe, fra Jure, bila bi još usidilica“, hvalila se Anica poslije drugog prođaja. „E Anko moja, da nije Boga i ljubavi, svit bi već davno propa. Al' Bog vidi i providi. Ako neki put zagusti među vama, što će sigurno doći, ne boj se, uđi u crkvu, pomoli se Bogu, pa mirno živi dalje“, protumači fra Jure.

Ivo Hladek

TERMINI

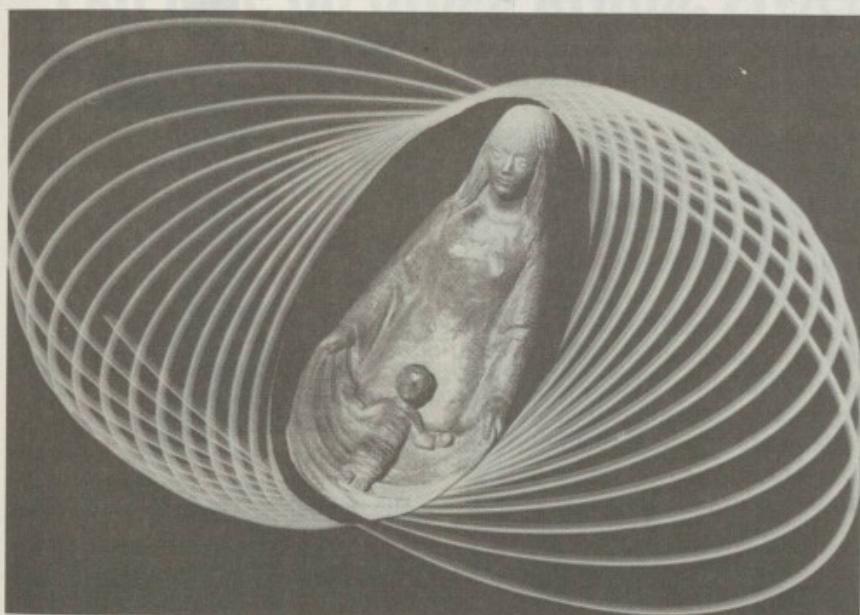
Franjin dan u Stuttgartu

Hrvatske katoličke misije s području biskupije Rottenburg-Stuttgart organiziraju povodom 800 - obljetnice rođenja sv. Franje Asiškog svečanu proslavu. Svečanost će se održati 20. svibnja ove godine (blagdan Uzašašća ili Spasova) u Schwabenlandhalle, Stuttgart-Fellbach, Tainerstr. 7.

Proslava započinje svečanom svetom Misom u 10,30 sati, koju predvodi i propovijeda zagrebački pomoćni biskup

Bosna i Hercegovina, to su zemlje o čijoj prošlosti od četiri do pet stoljeća nije moguće ni stranice napisati, a da se ne susretnoš s franjevcima kao glavnim čimbenicima... Junaci, pjesnici, učenjaci, rodoljubi..."

Ne samo Franjevci, nego cijela domovinska Crkva uključila se u proslavu ove značajne obljetnice. Zato i mi hrvatski vjernici u tuđini, kao dio Crkve u Hrvata, s ovom proslavom želimo izraziti našu povezanost s domovinskom Crkvom i sv. Franjom.

Marija će sa svojim Sinom i ove godine dovesti desetine i desetine tisuća hrvatskih hodočasnika u svoja svetišta po Zapadnoj Evropi

Dr. Mijo Škvorc. Nakon svete Mise može se dobiti ručak u restoranu Schwabenlandhalle.

Kulturno-zabavni program započinje u 15,00 sati. U programu sudjeluje Toni Kljaković sa svojom grupom iz domovine. U programu sudjeluju također različite grupe hrvatskih katoličkih misija iz biskupije Rottenburg-Stuttgart.

Poznata je činjenica da su franjevci kroz minulih 800 godina odigrali vrlo važnu ulogu u povijesti hrvatskoga naroda. To je lijepo izrazio naš poznati hrvatski književnik Antun Gustav Matoš: „Nema naroda čija bi povijest i sudbina bila tako usko skopčana ma s kojom institucijom kao što je povijest hrvatskog naroda kroz više stoljeća s franjevačkim redom. Slavonija, Dalmacija, a osobito

Pozivamo sve vjernike da u što većem broju sudjeluju u ovoj zajedničkoj proslavi.

Organizacioni odbor

Hodočašće u Birnau 23. 5. 1982.

Program hodočašća:

U 11,30 svečana sv. Misa i krizma (biskup iz Domovine predvodi koncelebraciju, propovijeda i krizmava).

Od 14 sati kulturni program (pjesme i folklori iz Domovine). U 17 sati završna pobožnost (poruka domovinske Crkve, blagoslov hodočasnika i vozila, zahvala Majci Božjoj i procesija).

U vrtu Gospina svetišta bit će postavljen šator za preko 7.000 vjernika.

Deseta obljetnica misije Bamberg

U prostorijama salezijanskog doma u Bambergu, Hornthalstr. 35, održat će se 29.5.1982. proslava desete obljetnice postojanja misije i majčina dana.

Sv. Misu koja počinje u 17 sati u kućnoj kapeli predvodi msgr. V. Stanković. „Tamburice“ iz Nürnberga i Rothenburga te folklorna grupa i VIS iz Nürnberga predvode zabavni dio programa.

Ovogodišnja hodočašća

„Romari Hrvati“

I ove će godine deseci tisuća hrvatskih katolika u Zapadnoj Evropi, s vjerom u srcu i s pjesmom na usnama, hodočastiti u mjesta u kojima se na poseban način štuje Majka Isusova. Donosimo za naše čitatelje imena hodočasničkih mjesta i datume hodočašćenja:

Birnau	- 23. 5.
Hildesheim (katedrala)	- 31. 5.
Marienthal	- 31. 5.
Neviges	- 31. 5.
Schönenberg	- 13. 6.
Einsiedeln (Švicarska)	- 5. i 6. 6.
Schönthal	- 20. 6.
Maria Zell (Austrija)	- 20. 6.
Altötting	- 11. 7.
Banneux (Belgija)	- 19. 9.
Kevelaer	- 3. 10.

Pozivamo sve naše vjernike da se svaka ko pridruže barem jednom od ovih hodočašća koja organizira iseljena hrvatska Crkva u 1982. godini.

Svi mi imamo što reći Mariji. A jer je ona i naša Majka, čut će nas, uslišiti, pomoći. S pravom je **Dragutin Domjanić** pjevao:

*„K suncu prosi vsaka roža,
k suncu trava vsaka,
tak i k tebi, Majka Božja,
srce siromaka.*

*Milostiva svakom ti si,
vse ti vračis (liječis) boli,
odbila još nikog nisi
koj za pomoć moli.*

*Čuj molitve vruće ove,
draga naša Mati.
Tvoj te narod vezda zove,
romari Hrvati.*

*Dobra nam navek ostani,
zmoli nam pri Sinu,
da od vsega zla odbrani
nas i domovinu.”*

Crteže naših mladih likovnih umjetnika vidjele su tisuće sudionika 11. susreta naše mladeži

Samo malo ljubavi...

Zamišljeno sjedim za mojim stolom i gledam pred sobom neispisani list papira. Ove godine slavimo 800. godišnjicu rođenja sv. Franje. Razmišljam kako bih nešto slična stavila na papir, kao što bi pisao Svetac u današnje vrijeme.

Naime, sastav o svijetu, o pravdi ili nepravdi, razumijevanju ili nerazumijevanju, ljubavi ili mržnji i drugim ljudskim problemima. Htjela bih napisati kakav bi trebao svijet biti onako kako ga ja zamišljam.

U glavi mi se nižu slike o nepravdi u svijetu. Mora li u stvari biti sve tako?! Neki da žive u raskoši i udobnosti, a drugi gladuju i nemaju ništa; oni su zapravo nitko i ništa. Ponekad bih mogla gorko zaplakati i pitam se: „Zašto je sve to potrebno?“ Pogled mi pada na Križ i kao neki unutarnji glas odgovara mi: „Ne

boj se, ti budi dobra i poštena i ne čini zla. Donesi sunčanu svjetlost ljudima u tami neznanja i nemara. Moli se za sve i bit ćeš kao ptica u nebeskim visinama!“ Istina je da se ljudi ne mogu odreći mnogih stvari. Većinom svi traže sebe. Teško je nekome dati od svoga, saslušati nekoga, a još je teže moliti se za drugoga!

Ali ono malo ljubavi što je ljudi imaju u sebi mogli bi na dobro upotrijebiti. Na primjer: više pažnje pokloniti bližnjemu, više djelotvorne ljubavi, razumijevanja, pravednosti – pa makar to bio i neprijatelj.

Bog sigurno pomaže onima koji mu se otvoreno i slobodno predaju. On i danas traži suradnike za izgradnju boljeg svijeta, svijeta ljubavi, pravednosti, slobode, istine i mira. Sv. Franjo nam je uzor u tome. O, kad bi ga više ljudi danas nasljedovalo...!

Mladenka Purčić, 6. r., München

MIR - FRIEDEN - PEACE - PAIX - PAX - PAZ - SHALOM - PACE

SEITE 14, DIENSTAG, 4. MAI 1982

OFFENBACH

Ziel ist gegenseitiges Verstehen

Kroatisch-deutsches Bundesjugendtreffen in Offenbach harmonisch beendet

Offenbach (beko) - Sportbegegnungen, eine „Bibel-Olympiade“, ein Bischofsamt und eine Akademie mit folkloristischen Darbietungen waren der Rahmen für das XI. Kroatisch-katholische Bundesjugendtreffen. Die Person des „Heiligen Franz von Assisi“ stand dabei während dreier Tage in Königstein/Taunus, in Frankfurt und in Offenbach im Mittelpunkt.

Sportwettkämpfe in verschiedenen Disziplinen (Fußball, Volleyball, Handball, Tischtennis) wurden am Freitag in Königstein im Taunus ausgetragen. Der südkroatische Metropolit Dr. Frane Franic aus Split (Dalmatien) eröffnete diese Jugendwettbewerbe, an denen sich auch Mannschaften der „Deutschen Jugendkraft“ beteiligten. Auch der Nationaldirektor der Pastoral-Zentralstelle der deutschen Bischofskonferenz in Bonn, Monsignore Dr. Raimund Amann, war neben anderen Ehrengästen dabei.

In zwei Fußballturnieren siegten jeweils die kroatischen Vertreter aus Düsseldorf. Die Frankfurter holten sich die Siege im Volleyball und

len Werte unseres Volkes und damit unsere kroatische Identität erhalten und pflegen“. In seinen Ausführungen kam der südkroatische Metropolit auch auf den „Welttag der geistlichen Berufe“ zu sprechen, der an diesem Sonntag begangen wurde. Er betonte, daß viele Priester und Ordensschwwestern heute Gutes tun könnten, wenn es genug gäbe. Dr. Franic: „Nicht zuletzt in der Integration der Ausländer bauen viele Schwestern und Priester des muttersprachlichen Ausländerdienstes eine Brücke zu den einheimischen Christen und Mitmenschen.“

Auch die Bedeutung der Familien und der Kinder hob der Zelebrant in

